

maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Onze Vogels

nummer 7 - juli 2018

■ GOUDVINK ■ EUROPSHOW

GROTE VOGELMARKT BARNEVELD

ZATERDAG 18 AUGUSTUS 2018

De markt is geopend van 8.30 tot 12.00 uur. Gratis Parkeren.
Organisatie Davelaar Vogel en Diervoerders, Marijkelaan 17, Voorhuizen Tel. 0342-472082.
I.s.m. Vogelvereniging Kweeklust. www.vogelmarktbarneveld.nl
Locatie: Midden Nederland Hallen, Thorbeckelaan 123, 3771 ED Barneveld.
Reserveren Tel. 0650270060. De volgende Vogelmarkt is op 17-11-2018

KBOF DE WITTE SPREEUWEN

Het meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift, pagina's boordevol informatie over vogels.
Voor een jaarabonnement in Nederland gireert u € 37,- via een Europese overschrijving bij de KBC bank.
Het IBAN rekeningnr. BE33 7330 0642 3046 en BIC code = KREDBEBB
t.n.v. KBOF - Van Paesschen François,
Molenheide 8, te B-2870 Puurs.
Alle leden ontvangen maandelijks het clubblad van de KBOF, **de witte spreeuwen**.
Inschrijvingen en gratis proefnummer op aanvraag bij Achten Paul, Evelaarstraat 78, B 9160 Lokeren België.

E-mail: ledenadministratie@kbof.be
Bezoek onze website <http://www.kbof.be>

KOUDIJS

www.koudijskleindiersport.nl

Nieuw in ons assortiment

Producten van Pineta waaronder kleurstof, spirulina en nog veel meer!
Bezoek onze vernieuwde website voor meer informatie.

Telefoon: 0578-69 55 33

email: info@koudijskleindiersport.nl

email: info@koudijskleindiersport.nl

Vogelliefhebbers in Nederland

Goed nieuws over "De Vogelwereld" A.O.B.

Steeds meer Nederlandse liefhebbers willen een abonnement op het tijdschrift "De Vogelwereld" van A.O.B. Speciaal voor deze mensen heeft het bestuur een speciale regeling uitgewerkt. Nederlandse liefhebbers kunnen voortaan door slechts 37 euro te storten op het rekeningnummer BE05 7390 1147 2875 - Bic GEBA BE BB een jaar lang ons tijdschrift ontvangen.
Gelieve naam en volledig adres te vermelden bij de betaling. Een digitaal proefnummer kan aangevraagd worden op g.vanpeteghem@relener.be
"De Vogelwereld" verschijnt 11x per jaar.
9x op 48 bladzijden A4 en 2x op 64 bladzijden A4.

Bestel al uw artikelen via:

shop.nbv.nl

Ringenhouders

Bestel nu via shop.nbv.nl

3,25

(excl. verzendkosten)

Handige ringenhouders. Met een stift kunt u de ringmaat op de ringhouder schrijven. Makkelijk en overzichtelijk kunt u zien hoeveel ringen u nog in voorraad hebt.

ROPA BIRD

Houd uw vogel in topconditie!!!

Onze natuurlijke formule verbetert de spijsvertering en de opname van voedingsstoffen.

www.ropastore.com

info@ropastore.com 075 514 41 43

Volièrebouw Saman voor al uw voliëres, hokken en kooien

Wij leveren uit voorraad. U kunt gaan voor zelfbouw compleet of met losse panelen als bouwpakket. Ook verzorgen wij de complete montage indien gewenst. Antraciet, zwart, groen, gesandiseerd en bruto aluminium hebben wij in het programma. Gaas in diverse maten, kleuren en draaddikte, op maat geknipt na walsen. Diverse soorten en maten plaatwerk zoals kunststof, acp, plexiglas, polycarbonaat en sandwichpanelen om dichte kooien en geïsoleerde nachthokken te maken. Voor meer informatie kijk op: www.volierebouwsaman.nl en bel of mail ons.

GRAUWE POLDER 202 [HAL 2]
4875 NC ETTEN-LEUR | 06 - 51 14 55 25
info@voliierbouw.saman.nl
www.volierebouwsaman.nl

NIEUW www.tauros-diagnostik-shop.de

oormelden bestellen betalen opsturen resultaten

ysel

De

- 04** In de keuken van .... Cor Selten uit Zeeland **08** Kanariepokken
10 Zonastrijde **12** Keurmeester zijn **14** Europashow **15** Column voorzitter
16 Goudvink **20** Vogelflitsen **21** Hoe vaak komt het voor? **22** De nationale vogel van ... Malawi **24** Leden van Verdiensten **26** Reis door Australië **28** Goudparkiet deel 2 **31** Rui **32** Bondsmededelingen **34** Colofon **35** Kalendervogel

Foto voorpagina: grote goudvink, Foto: Alois van Mingeroet

colofon

Uitgever: 'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 25.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 26.000 exemplaren. Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 500 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat de mogelijkheid om verspreid lid te worden: iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging kan verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 38,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd).

Abonnementsprijzen: Nederland € 28,- (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd), België € 30,-, Priority-post naar alle andere landen € 92,-. Verspreid

lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Adres: NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom tel. 0164-235007, e-mail: info@nbvv.nl, website: www.nbvv.nl
 Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABNA0468959262 (BIC: ABNANL2A) - ING bank: IBAN: NL96INGB0001148324 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers.

De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

Redactie: Henk Branje – te bereiken via E-mail: hbranje@ziggo.nl **Redactieadres:** Bondsbureau NBvV t.a.v. redactie Onze Vogels, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom. Tel. 0164-235007 E-mail: info@nbvv.nl

Zakelijke advertenties: Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen bij René van Loon, via het bondsbureau te Bergen op Zoom.

Verantwoordelijkheid: De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen.

Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

Vormgeving: Maarten Molenaar, X-media Solutions, Doetinchem **Druk:** Senefelder Misset B.V., Doetinchem Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

Beëindiging lidmaatschap: Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per kwartaal.

Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkenmale per 31 december opzeggen via het Bondsbureau.

De NBvV is internationaal aangesloten bij: COM-Mondial & Entente Européenne d'Aviculture et de Cuniculture

Overzicht van een gedeelte van het
vliërecomplex

IN DE KEUKEN VAN

Cor Selten vóór z'n vlières

Cor Selten

Een prachtige verzameling papegaaiachtigen: van kaketoës tot roodrugparkieten en allerlei formaten er tussen. Van grijze roodstaartpapegaaien tot prachtig gele goudparkieten.

Tekst en foto's: H.BRANJE, HENK BRANJE

Geelvleugelara (ondersoort uit Nicaragua)

Pop raafkaketoe

Opgebouwd

Cor Selten uit het Brabantse Zeeland heeft in de loop van meer dan veertig jaar een prachtige collectie parkieten en papegaaien opgebouwd. Als zoveel vogelhouders ooit begonnen met gras-parkieten en diamantduifjes. Na z'n huwelijk werd een huis gebouwd in het Noord-Brabantse plaatsje Zeeland. Daar kwamen ná de grasparkieten en diamantduifjes de verschillende soorten Australische parkieten de voliëres bevolken: rosella's, neophema's, barrabands etc. Als bouwvakker heeft Cor z'n huis destijds zelf gebouwd en meteen een collectie voliëres. In het begin met name geconstrueerd van hout, maar later werd een en ander gebouwd in metaal en steen. Dat werd zo groot aangepakt dat de gemeente er lucht van kreeg en poolshoogte kwam nemen. De bouw werd stil gelegd en er moest eerst het een en ander aan papierwerk uitgewerkt worden. Dat is uiteindelijk allemaal op z'n pootjes terecht gekomen en inmiddels worden de vogels gehuisvest in een blok van zestien voliëres van één meter breed bij 2.50 hoog en ongeveer 5 meter diep met een voergang van ruim 1.20 meter breed. Aan de andere kant van de tuin nóg eens een blok van zeven voliëres en enkele aparte wat grotere voliëres. Bovendien beschikt Cor nog over een stenen gebouw waarin nog verschillende voliëres zijn ondergebracht en wat grotere broedkooien voor met name de wildkleur roodrugparkieten.

Huisvesting

De voergang is netjes betegeld en voorzien van goede verlichting. Opvallend is de vele camera-aansluitingen in het gangpad. In verschillende voliëres worden de vogels namelijk geobserveerd met behulp van camera's. Dat is met name handig bij de rosékaketoes, de inca kaketoes en de ara's (Nicaragua geelvleugel en blauwgeel). Bij deze vogelsoorten kunnen de mannen nogal eens agressief worden tegenover de pop en dan kun je er maar beter op tijd bij zijn.

Opvallend is dat de voliëres gedeeltelijk 'hangend' zijn geconstrueerd. De voorste meter van de vlucht is aan boven- én onderzijde geheel van gaas gemaakt. De rest van de voliëre is overdekt. Dat betekent dat de vogels zich in het open gedeelte van boven heerlijk nat kunnen laten regenen. Op de gaas aan de onderzijde is de waterschotel geplaatst die automatisch, centraal kan worden gevuld. Elke dag wordt de waterbak geleegd en schoon gemaakt en eenmaal per week ontsmet. Voor sommige soorten is dat echt nodig. De meeste hoornparkieten namelijk slepen het zaad naar de waterbak om het daar in het water te soppen. Het lijken wel wasberen volgens eega Miet.

Doordat het voorste gedeelte van de voliëre 'hangend' is geconstrueerd, blijven de voliëres zelf kurkdroog. Boven de hangende constructie loopt een waterslang waarmee op warme dagen genoeveld

kan worden zodat de vogels er hun verkoeling kunnen halen. Tussen alle voliëres is dubbel gaas aangebracht zodat de burens elkaar niet kunnen beschadigen.

De bodem van de rest van de voliëre is gemaakt van beton met daarop een laag metselzand. Eenmaal per jaar wordt alle zand verwijderd en de voliëres met behulp van een hogedrukreiniger schoon gespoten en vervolgens ontsmet en voorzien van nieuw metselzand. De vogels worden in de tussentijd tijdelijk gehuisvest in enkele lopers.

Behalve een groot aantal voliëres wordt ook de hele achtertuin met behulp van camera's bewaakt. Cor is zuinig op z'n collectie! Overigens heeft hij ook verschillende waakhonden achter het huis in de vorm van diverse koppels Derbyan parkieten. Bij onheil laten deze parkieten duchtig van zich horen! Ze hebben een verrekte schelle stem, maar laten deze eigenlijk alleen maar horen wanneer er 'wat aan de hand is'.

Verzorging

De vogels worden vanuit de voergang gevoerd in zelf ontwikkelde voerlades die dusdanig geconstrueerd zijn dat de vogels slechts weinig zaad knoeien. Tweemaal per jaar worden de papegaaien en parkieten ontwormd met behulp van panacur (via het krachtvoer). Worden er vogels verkocht, dan krijgen ze enkele druppels panacur in de bek ingebracht. Wanneer de jongen uitvliegen krijgen ook deze enkele druppels panacur in

Kopstudie mannetje Derbyanparkiet

Hoornparkiet

Jonge Derbyanparkiet

› de bek ingebracht. Er wordt een goede zadenmengeling voor papegaaiachtigen verstrekt met daarin weinig zonnebloempitjes (omdat de vogels anders al snel te vet worden). Cor heeft z'n vogels altijd 's avonds gevoerd. Dat had te maken met het feit dat hij altijd in de bouw gewerkt heeft en dus 's morgens in alle vroegte al naar z'n werk moest. Buiten het broedseizoen krijgen de vogels op zaterdag alleen krachtvoer verstrekt zónder zaden; enkele keren per week wat fruit en/of groenvoer (oa rozenbottels en/of snijmaïs uit de diepvries). Ook krijgen de vogels één keer per week kiemvoer verstrekt. Wanneer de vogels jongen hebben wordt elke dag eivoer verstrekt en walnoten. In de tijd dat Cor nog overdag op z'n werk was controleerde eega Miet de vogels en hield ze bijvoorbeeld in de gaten of vogels niet agressief werden tegenover elkaar.

Opvallend is dat er in de meeste voliëres 'afgekloven' stukken dikke dennentakken aanwezig waren. Dat had Cor in het Loro Parque op Tenerife gezien. De vogels hebben er 'n dagtaak aan om alles netjes af te knabbelen!

De collectie

Opvallend is dat Cor geen specifieke voorkeur heeft voor een bepaalde soort of continent. De collectie is heel breed te noemen: uit Azië de Grote Alexanderparkiet en de Derbyanparkiet; uit Zuid-Amerika de geelvleugelara, blauwgele ara en de goudparkiet; uit Afrika de Grijs-roodstaartpapegaaï; uit Australië de rosékaketoe, Inca kaketoe, Zwarte roodstaartkaketoe, roodrugparkiet, hooedeparkiet prachtrosella, grasparkiet en koningsparkiet. Uit Nieuw Caledonië tenslotte (een eilandenarchipel tussen Nieuw Zeeland en Australië) de hoornparkiet.

CITES

Een aantal soorten zoals de goudparkiet, hoornparkiet, grijze roodstaart en geelvleugelara behoren tot de CITES-soorten. Dat betekent dat nakweek voorzien moet zijn van geldige CITES-papieren en dat de ringen voor die soorten speciaal aangevraagd moeten worden in Bergen op Zoom. Omdat je van tevoren niet weet of bijvoorbeeld je ara's in enig jaar jongen groot gaan bren-

gen, worden ringen voor CITES-soorten in principe altijd als 'spoed' besteld. Dan heb je de ringen binnen zo'n vier of vijf dagen binnen en dat is altijd prima op tijd. Bij verkoop wordt een vogel altijd vergezeld van officiële documenten. Worden CITES vogels ingezonden naar een show, dan zijn ze altijd voorzien van een kopie van hun officiële document! Dat lijkt heel wat rompslomp, maar wanneer je het gewend bent valt het best wel mee, aldus Cor.

Kweek

In principe blijven de broedblokken in de voliëres hangen. Na het broedseizoen worden alle broedblokken schoongemaakt, gereinigd en ontsmet. Vervolgens worden de droge blokken weer in de vluchten opgehangen. Sommige soorten overnachten in de nachtblokken. Bij deze soorten blijven de invlieggaten open. Bij de andere vogels worden de ingangen van de broedblokken afgesloten. Bij de grote Alexanderparkieten gaan de blokken, afhankelijk van het weer, in de loop van februari open. Bij de andere soorten wat later. Er wordt

Pop Derbyanparkiet

Koningsparkiet, prachtig op kleur

Jonge lutino Rosé kaketoew

Voergang

ysel

niet op een andere manier gevoerd om de vogels eerder in broedconditie te krijgen. Cor laat de natuur z'n gang gaan en houdt het gedrag van de vogels, uiteraard, goed in de gaten. De hoornparkieten overigens beginnen pas in oktober te broeden. Wanneer de eieren in de koude maanden uitkomen worden de vogels met blok en al naar een binnenvolière verhuisd. Het nestblok wordt dat verwarmd. Dat gaat prima en de vogels hebben met de verhuizing geen enkel probleem. Zoals bij elke liefhebber kweek je het ene jaar beter dan het andere. Zo heeft Cor jarenlang elk jaar geelvleugelara's gefokt, maar de laatste jaren laten de vogels het afweten. Een koppel Derbyans brengt al jarenlang elk jaar netjes drie prachtige jongen groot. De rosé kaketoew hebben dit jaar voor het eerst zelf de jongen grootgebracht. De hoornparkiet, niet de gemakkelijkst te houden parkietensoort, gaat z'n eigen gang en af en toe worden er jongen grootgebracht, soms met voedsterouders.

TT-seizoen.

Cor is een van de weinige liefhebbers van grotere soorten parkieten en papegaaien die z'n vogels inzendt naar tentoonstellingen. Z'n vogels worden ingezonden naar de onderlinge van de vogelvereniging van Zeeland, naar de districtshow, naar de nationale show

in Apeldoorn/Zwolle én naar de COM show. Cor doet al meer dan twintig jaar bijna elk jaar mee aan de C.O.M. shows waar dan ook in Europa; de eerste keer was in Zutphen. Samen met enkele collega's van de vogelvereniging wordt bijna elk jaar aan de COM show deelgenomen en bezoeken de mannen met hun eega's trouw enkele dagen de show. Uiteraard moet je wél de vogels hebben in enig jaar om ze in te kunnen zenden! Elk jaar nemen de heren uit Zeeland vervolgens wel enkele medailles mee naar Nederland. En datzelfde geldt voor de show in Apeldoorn waar het afgelopen seizoen een hoornparkiet kampioen werd met maar liefst 95 punten!

Actieve vereniging

De vogelvereniging in Zeeland telt meer dan 70 leden! Op de zeven vergaderingen die jaarlijks gehouden worden zijn er telkens 35-40 leden aanwezig. De reden voor zo'n hoge opkomst? Onder andere omdat het bestuur de vergaderingen interessant houdt. Bijvoorbeeld door bij de individuele leden film- of foto-opnames te maken of interessante films te vertonen op de vergadering. Op de jaarlijkse onderlinge worden tussen de driehonderd en vierhonderd vogels geshowd. Van kanarie tot ara! De vereniging heeft blijkbaar een dusdanig goede naam opgebouwd in de regio dat er

jaarlijks meer dan driehonderd bezoekers de show komen bewonderen. Het zevenkoppige bestuur staat al meer dan 25 jaar garant voor een stuk stabiliteit. En de vereniging groeit nog..... Ongeveer uniek in Nederland toch?

Vogels afwennen

Geen probleem met het afwennen van de vogels wanneer die op een show bij wat hogere temperaturen worden gehuisvest? Neen, geen enkel probleem. Wanneer de vogels thuis komen van een show heeft Cor de mogelijkheid om de vogels binnen te huisvesten in volières van ongeveer 1.20 bij 1.00 bij 2.00 meter. De vogels worden daar met z'n tweeën of drieën samen gehuisvest gedurende enkele dagen tot 'n week waarbij de temperatuur langzaam wordt afgebouwd. Dat is tot nu toe altijd prima gegaan! Ook het samen huisvesten van verschillende soorten en maten papegaaiachtigen heeft nooit tot problemen geleid. Zo wordt een roodrugparkiet in dezelfde kleine volière gehuisvest als bijvoorbeeld een Derbyan parkiet of Grote Alexander! Buiten het broedseizoen verdragen de verschillende 'maten' zich blijkbaar uitstekend met elkaar. Geen reden dus om niet met je grotere parkieten en papegaaien aan een show deel te nemen..... <

De /

Enten

Enten tegen pokken blijft belangrijk de komende maand(en)!!!

Sjaak de Jong heeft met veel interesse het artikel van de heer Gerard Saes gelezen in het november nummer van 'Onze Vogels' dat ging over het vaccineren bij mens, zoogdieren en natuurlijk onze vogels. Speciale aandacht werd in dit artikel besteed aan het enten tegen het pokkenvirus bij kanaries. Hieronder het commentaar en aanvullingen van Sjaak op dit artikel:

Tekst: SJAAK DE JONG, foto's PAUL PÜTZ

Graag zou ik echter enkele beschreven zaken wat uitlichten en zo mogelijk aanvullen, en ook enige veronderstellingen positief bekritisieren.

Allereerst een prima uitleg dat door toediening van een vaccinatie het lichaam wordt aangezet tot de aanmaak van circulerende antistoffen die vervolgens bij een mogelijke besmetting van een veldvirus de ziekteverwekker bestrij-

den. Vervolgens wordt er gesproken over vaccins die bestaan uit levend verzwakte organismen, en van entstoffen die bestaan uit dode of geïnactiveerde organismen. Hierna vervolgt de schrijver over het vaccineren bij vogels en trekt helaas het enten met name het tegen pokken (hap- of snapziekte) in twijfel.

Het enten van vogels wordt vervolgens omschreven als een omvangrijke operatie en ook niet zonder risico met

mogelijke besmetting via de bij het vaccineren te gebruiken naald (ent vorkje met dubbele naald). Ook zou vaccinatie geen volledige garantie bieden dat de vogels niet ziek worden, zou er voor de vogels geen natuurlijke selectie plaatsvinden en zwakke vogels blijven leven. Verder voorziet de heer Saes problemen zoals, betrouwbaarheid en houdbaarheid van de entstof, mogelijke mutatie van het virus, of het wel de juiste entstof is, zodat het toepassen

een vertrouwenskwes- tie is. De schrijver vervolgt met een voorstelling van schijn- veiligheids en maakt een vergelijking met Russische Roulette ! Ook zou de enting tegen het kanarie pokken virus de ziekte verergeren (bij noodenting?). Verder krijgt men het advies om bij zeldzame soorten of kleuren het genetisch mate- riaal met andere liefhebbers te delen , zodat je nog wat achter de hand hebt. Gewaarschuwd wordt met de opmer- king:

“Pas verder op met de aanschaf van nieuwe vogels omdat die niet resistent zijn tegen de ziektekiemen uit uw hok zodat massale sterfte op kan treden”.

Infectieziekten bij mens en dier worden steeds meer bestreden door middel van een lokale of orale vaccinatie. Belangrijkste reden hiervoor is het lichaam vooraf bescherming te bieden, zodat de bedoelde infectie niet of in milde vorm zal plaatsvinden en vooral ook het terugdringen van het gebruik van antibiotica om resistentie vorming te voorkomen bij dier, maar vooral ook bij ons mensen.

Als kleurkanarie kweker wil ik mij beperken tot de uitleg van het vac- cineren tegen virussen bij kanaries , terwijl deze zaak natuurlijk ook speelt bij alle andere vogelsoorten en daar ook natuurlijk volop aan de orde is. Bij onze kanaries zijn in ieder geval ten minste twee belangrijke virussen bewezen actief. Het circo-of wegwijnvirus genoemd is naast onder andere myco- plasma's mede de veroorzaker van de in de volksmond genoemde 'zwarte stip' bij nestjongen. Voor deze infectie ziekte is bij vogels helaas nog geen vaccin beschikbaar in tegenstelling tot bijvoor- beeld de varkenshouderij. Gelukkig kan het virus aanwezig bij de vogelliefheb- bers spontaan weer verdwijnen en gaat met vlagen wereldwijd door onze vogel- verblijven.

Het kanariepokken-hap of snapziekte- virus kan mijns inziens perfect met een vaccinatie worden bestreden en is ook de reden van deze reactie op het artikel van de heer Saes.

Het vaccin is bijna veertig jaar beschik- baar en ontwikkeld onder de verant-

woordelijkheid van drs. Elzinghorst, destijds werknemer en viroloog bij de firma Philips Duphar te Weesp. Dit vaccin, wordt ondanks de voortdurende overnames van firma s (respectievelijk Philips-Duphar, Solvay, Ford Dodge, Pfizer-Zoetis) nog steeds gemaakt naar aanleiding van het destijds vervaardigde dossier.

Het gevriesdroogde levende vaccin bevat voldoende immuniserende eigen- schappen en is volledig apathogeen (niet ziekteverwekkend), en hierdoor heden ten dage nog uiterst geschikt om uw kanaries en overige vinkachtigen (Fringillidae) een uitstekende bescherming te geven tegen het gevreesde niet van samenstelling ver- anderde pokkenvirus. Ook het aantal gevaccineerde dieren dat geen immu- nologische respons (geen bobbelte op het aangeprikte vleugelvlies) geeft is zeer laag te noemen.

De door de heer Saes omschreven als “omvangrijke operatie” bestaat slechts uit het uitvangen van de vogels , bij- voorbeeld in lopers of broedkooien, om de dieren vervolgens via de zogenoemde wing web methode door het vleugelvlies aan te prikken.

Over natuurlijke selectie kan men eigenlijk niet praten omdat het veld- virus zo virulent is (kwaadaardig) dat de dieren absoluut geen schijn van kans hebben om zich anders dan door aanwezige antilichamen verkregen na enting tegen dit virus te wapenen. Dit geldt natuurlijk niet voor bacteriële infecties waarbij er wél een vorm van selectie kan plaats vinden en er moge- lijk bij diverse liefhebbers een anders samengestelde infectiedruk aanwezig is. Vandaar is het raadzaam nieuw aange- schafte vogels tijdelijk apart te huisves- ten of apart te houden (quarantaine). Overigens geldt dit alleen voor nieuwe vogels die in een nieuwe omgeving, bij een andere vogelliefhebber worden geplaatst.

Bij alle niet- virale infecties bij kanaries, bijvoorbeeld protozoaire infecties als coccidiose, atoxoplasmose en bacteriële infecties kan natuurlijke selectie mijns inziens beter niet worden toegepast en kiest men beter voor een behandeling

van alle aanwezige dieren via toediening van medicijnen via bij voorkeur het drinkwater.

Natuurlijk zijn er schema's te maken om bijvoorbeeld bij atoxoplasmose via een steeds langere interval de dieren wel degelijk van meer afweer te voor- zien (Dierenarts Aerts te Hulst in Zeeland heeft mij resultaten laten zien bij putters die er niet om logen en dui- delijk effectiever zijn dan bijvoorbeeld tweemaandelijks, maandelijks of zelfs wekelijkse behandeling met Baycox , (Toltrazuril).

De heer Saes heeft voorts gelijk in het artikel over de beschikbaarheid van de entstof. Door het veelvuldig veranderen van eigenaar van het registratiedos- sier door overnames van bedrijven is de welbekende entstof Poulvac P Canary soms lastig verkrijgbaar geweest. Ook juist is het feit dat men absoluut geen onbekende entstof, bijvoorbeeld voor duiven(pokken) moet toepas- sen. Inmiddels zijn er overigens via Dierenarts Peter Coutteel en Ferdinand VanderSande, beide woonachtig in België, prima vervangende en uitvoer- rig gecontroleerde entstoffen ook voor Nederlandse liefhebbers beschikbaar.

Ondanks het mogelijk afnemen vande virulentie en het wat minder voorkomen in Nederland, waarbij de mortaliteit niet meer tot bijna honderd procent lijkt op te lopen, blijven alle drie vormen van pokken op de loer liggen. (Hyperacute vorm met plotselinge sterfte, de long- difterie-en huidvorm met uitwendige pokken). Overigens is Nederland met slecht 2,3 miljoen siervogels vergeleken met een land als Italië met ruim 13 mil- joen siervogels een kleine speler in het mogelijk vaccineren van vogels. (Bron , Fediaf ,The European Pet Food Industry). <

Mannetje zwartbuik, foto
P.v.d.Hooven

Australische Prachtvinken

Zonastrilde

De zonastrilde is een in avicultuur relatief zeldzame Australische prachtvinkensoort, die direct herkenbaar is aan de rode veerpartijen, met name bij de man, waarbij de felle karmozijnrode kleur loopt van het gezicht, via de borst en de flanken naar de stuit en staart.

Tekst: M.VKOLLENBURG

Ondersoorten

De Engelse benaming 'Crimson finch' ('karmozijnvink') verwijst naar bovengenoemde rode kleuren. Ook de vleugels zijn rood, maar dan gemêleerd en wat zachter, bruinrood. Naast de nominatform, de zwartbuikzonastrilde (*Neochmia ph.phaeton*), kan in elk geval nog de witbuikzonastrilde (*N. p. evangelinae*) als ondersoort worden onderscheiden. De Nederlandse naam verwijst naar het verschil in beide ondersoorten: waar bij de nominatform de buik en de onderstaart zwart zijn, zijn deze bij de *evangelinae* wit. Ook is de staart van de witbuik iets korter dan die van de zwartbuik. Bij beide ondersoorten is de pop gemakkelijk te onderscheiden van de man doordat bij de pop alleen het gezicht, de stuit en de staart felrood zijn. De zwartbuik zonastrilde heeft het grootste verspreidingsgebied en komt

voor aan de noordoostkust van Australië (Queensland) en in een groot deel van het noorden van Australië. Plaatselijk is de soort talrijk. De witbuik daarentegen is bedreigd en komt alleen voor in een kleine delen van het noordelijke schiereiland 'Cape York' en in gebieden op Nieuw Guinea. Naar schatting telt de ondersoort in Australië rond de 2000 exemplaren, waarvan ongeveer de helft in het Lakefield National Park. De Australische overheid heeft diverse maatregelen genomen om te voorkomen dat de ondersoort verder in aantallen terugvalt. In sommige bronnen wordt een verder onderscheid gemaakt in de ondersoorten waarbij er bij de zwartbuik zonastrilde onderscheid wordt gemaakt in de oostelijke (*Neochmia p. iredalei*) en in de westelijke variant (de nominatform). Bij de oostelijke ondersoort is het rood iets minder fel in vergelijking met de nomi-

Mannetje zwartbuik, foto
P.v.d.Hooven

naatvorm. Bij de witbuik wordt er dan onderscheid gemaakt in een Australische (*N. p. albiventer*) en een Nieuw-Guineese soort (*N. p. evangelinae*). De *evangelinae* is wat 'vuiler' of geliger wit onder de buik dan de *albiventer*, en er zijn wat kleurverschillen op het rugdek en op de kop waar te nemen.

Leefwijze in het wild

Zonastrildes houden zich op in hoog gras, riet, en palmen aan de kust en rondom beekjes, meren en rivieren. Hier leven ze vooral van specifieke soorten gras- en onkruidzaden, spinnetjes en kleine insecten. Hoewel de vogels zich altijd nabij

KEURMEESTER (91)

Na de vraag: waar gaan we dit jaar naartoe met vakantie, volgt een nog belangrijker vraag: wie doet de vogels? Hebben we iemand gevonden die twee of drie weken voor onze vogels wil zorgen, dan beginnen de voorbereidingen voor de overdracht. We willen het de invalverzorger immers zo gemakkelijk mogelijk maken.

De vakantie wordt zo gepland dat die buiten de kweekperiode valt. We kunnen de invalkracht tenslotte niet opzadelen met het ringen van jongen en het driemaal daags verstrekken van eivoer. Zelfs mijn tamboerijnduiven houden rekening met mijn vakantie. Na wat getreuzel bleek het broodmandje toch niet hun favoriete nestelplek, maar frommelden ze zich in een tralienestkastje, draaiden van kokosvezels een eenvoudig nest en legden daar twee eieren in. En, o wonder, daar kwamen twee jongen uit die ik voor vertrek nog met 4,5mm kon ringen.

Als het kan plaatsen we vogels bij elkaar, zodat er minder kooien bediend hoeven te worden. Wellicht ruimen we zelfs nog wat vogels op, een eerste selectie na de kweek.

Daarbij moeten we streng zijn. Niet denken: misschien wordt het nog wat, een smalle vogel is ook na een halfjaar nog een iele vogel, hooguit wat langer. Is de kleur na de jeugdruï niet naar onze zin, dan zal daar na de eerste volwassen rui echt niet veel meer aan veranderen.

Was u nog niet aan vakantie toe, dan bent u het wel na de voorbereidingen. Als opgeruimd is wat opgeruimd kan worden, schoon-gemaakt is wat schoon moet zijn, er genoeg voedsel voor de vogels ingeslagen, het briefje met laatste aanwijzingen uitgeprint en klaar-gelegd, dan nog verzucht de liefhebber: het moet maar zo.

Al maken we het de invalkracht zo gemakkelijk mogelijk; niemand verzorgt onze vogels zo goed als wij zelf doen. Wie tijdens onze vakantie de vogels verzorgt kan van goede wil zijn, ter zake kundig zelfs, maar het kost (mij tenminste) altijd moeite om de dagelijkse verzorging van de vogels uit handen te geven. Al zijn het er soms wat veel; ik mis mijn vogels niet graag.

En natuurlijk gaat het, uitzonderingen daargelaten, altijd goed. Eenmaal weer thuisgekomen is de eerste gang naar de vogels. Natuurlijk zijn de zaadbakken voller dan wij het graag zien, hebben de lege strengen trosgierst zich in de hoeken van de kooien opgestapeld, zijn de badhokjes tot de rand toe gevuld met water, zodat geen vogel zonder zwemdiploma zich daar nog in waagt en zijn de kooien niet even schoon zoals we het zelf graag hebben; alles hipt, tjlpt, doet en beweegt alsof we niet weg zijn geweest.

Met een zucht van verlichting zet de liefhebber zich weer aan het werk.

Louis van Kelckhoven

Louis van Kelckhoven
keurmeester

water ophouden, lijken ze zich vooral te wassen met vocht op gebladerte en niet in plassen op de grond. Opvallend is dat ze ten opzichte van andere prachtvinken weinig sociaal zijn: ze zitten niet tegen elkaar aan en verzorgen elkaars veren niet.

Het broedseizoen van de zonastrilde valt samen met het regenseizoen. Met name in palmen worden er dan grote, koepel-vormige nesten gemaakt waarin de eieren worden gelegd. Beide ouders nemen deel aan het broeden en het verzorgen van de jongen, welke worden gevoerd met een grote hoeveelheid termieten en spinnetjes.

In avicultuur

In avicultuur komen we zonastrildes niet veel tegen, met name de witbuik is zeldzaam te noemen. Ze zijn gevoelig voor kou en vocht, wat ook te verwachten valt gezien hun herkomst uit de warmere gebieden van Australië. Als zadenmengeling kan een goed tropisch zaad worden verstrekt, aangevuld met onkruidzaad en graszaad. Uiteraard moet hiernaast maagkiezel, grit, eivoer en kiemzaad en/

of groenvoer worden verstrekt.

De vogels worden over het algemeen beschreven als agressief ten opzichte van elkaar en andere voliërebewoners. Mannen zullen andere vogels bedreigen door de staartveren uit te spreiden en de kopveren omhoog te zetten, waarna ze de aanval inzetten. Ook de eigen popjes moeten het soms ontgelden. Uiteraard zijn er ook gevallen waarbij de vogels het prima doen in een gemengde voliëre. Zoals altijd hangt hierbij het een en ander hangt samen met verschillen tussen individuele koppels, de inrichting van het verblijf en wellicht ook tussen de ondersoorten.

Belangrijk voor de kweek is een goede, relatief hoge, temperatuur. Zoals eerder genoemd voeren de vogels hun jongen van nature met een grote hoeveelheid insecten. Tijdens de kweekperiode kan het het zaadmengsel en eivoer dan ook het beste worden aangevuld met ander dierlijk voer zoals universeelvoer, insectenpatée, buffalowormen en pinkies. De vogels bouwen hun nest van materialen als kokosvezel, riet, hooi en smalle, droge

Mannetje witbuik, foto P.v.d.Hooven

bladeren en bekleden het aan de binnenkant graag met zachte haren en veertjes. Per koppel apart in een vluchtje met meerdere nestgelegenheden en schuilplaatsen zoals bundels riet en takken, is de kans op natuurbroed het grootst.

Mutaties
Bekend maar weinig voorkomend is de oranje-avel mutatie bij de zwartbuikzozonastrilde. ◀

Keurmeester

zijn/worden

ysel

Op dit moment heeft de bond nog voldoende keurmeesters, maar over enkele jaren, begint het aantal problematisch te worden, want er haken vanwege hun leeftijd op dit moment meer keurmeesters af, dan dat er door opleiding bijkomen. Dus moeten we tijdig zorgen voor voldoende aanwas

Tekst en foto's: PIET ONDERDELINDEN

Misschien vraagt u zich af of het keurmeesterschap iets voor u is. In onderstaand stuk wat informatie over wat het inhoudt om keurmeester te zijn en wat u er voor moet doen om het te worden.

Organisatie.

Sinds enkele jaren kent de NBvV één keurmeestersvereniging, met daaronder de drie Technische Commissies, van Zangkanaries, van Kleur en Postuurkanaries en van tropische vogels en Parkieten. Onder de laatste vallen ook de Europese cultuurvogels en hybriden. De keurmeestersvereniging heeft een eigen bestuur, dat over de organisatorische zaken gaat. Vogeltechnische zaken (de verenkwesties) vallen onder de verantwoordelijkheid van de 3 verschillende Technische commissies. Bestuur en Technische commissies zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het op peil brengen en houden van de

kennis van de vogelsoorten binnen hun "doelgroep". Hiertoe worden onder meer technische dagen en opfriscursussen georganiseerd. Er wordt alles in het werk gesteld om alle neuzen van de betreffende keurmeesters dezelfde kant op te krijgen. Eén en ander is ook niet geheel vrijblijvend. Er zijn verplichte zg. technische dagen. Niet al te veel maar toch moet je er wat tijd voor vrij maken.

Het keurmeesterschap.

Wat is er leuk aan?

- De meeste keurdagen zijn bijzonder plezierig. Voor veel verenigingen is de jaarlijkse tentoonstelling het hoogtepunt van het jaar. De keurmeester levert daaraan een belangrijke bijdrage en mag de vogels beoordelen en de kampioenen aanwijzen.

Wat breng je mee?

- Je enthousiasme voor de vogelliefheb-

berij, aantoonbare ervaring als kweker van de soort(en) waarvoor je keurmeester bent of wilt worden.

- Je dient voldoende vrije dagen te hebben om minimaal 5 keuringen per jaar te verrichten. Daarnaast ook een aantal vrije zaterdagen voor het bezoeken van technische dagen, opfrisdagen etc. Op deze dagen zie je je collega's uit andere regio's van het land, die je normaal alleen op keuringen ziet of online spreekt, dus even gezellig bijkletsen is ook aan de orde.
- Je moet wel een beetje met kritiek om kunnen gaan. Iedere keurmeester keurt naar eer en geweten maar de vogelhobby blijft een jurysport en dus kan er discussie over een beslissing ontstaan. Maar dat is ook wel iets dat bij onze hobby hoort en eigenlijk ook wel voor een deel zijn charme geeft.

Wat levert het je op?

- De opleiding levert je een flinke hoeveelheid kennis over de vogels die je wilt gaan keuren. Tijdens de opleiding word je uitgedaagd om je te verdiepen in de materie. Je maakt huiswerk waarin vragen gesteld worden die je dwingen in de literatuur en de standardeisen te zoeken naar de antwoorden. Ook Google kan helpen.
- Tijdens de lesdagen wordt het huiswerk besproken en wordt je het keursysteem bijgebracht en oefen je in het

De

keuren van zelf meegebrachte vogels. De lesdagen worden gegeven door ervaren keurmeesters of specialisten kwekers van de soorten.

- Ervaring doe je verder op door een aantal zg. bijzittingen te doen. Je zit dan bij een ervaren keurmeester die je op een echte tentoonstelling de kneepjes van het vak bijbrengt. Hij laat je oefenen en keuren zodat je ook de handigheid erin krijgt.
- Omdat je tijdens de tweejarige opleiding vaak met elkaar optrekt ontstaan er ook mooie vriendschappen onder de cursisten. Is niet het doel van de opleiding maar is wel een leuke bijkomstigheid.
- Het is een mooie, leerzame uitbreiding en een verrijking van je hobby die ook na je basisopleiding continu in beweging blijft.
- Je krijgt tijdens de opleiding een persoonlijke coach, die je helpt tijdens je studie.

De praktijk.

Ben je eenmaal keurmeester geworden dan wordt je lid van de keurmeestersvereniging. Je mag dan de regionale studieclubs bezoeken waar lezingen worden gegeven en waar vogels worden besproken. Leerzame en gezellige avonden waaraan iedere keurmeester zijn bijdrage levert.

Verenigingen kunnen je uitnodigen voor een keuring. Dat gebeurt minstens een jaar van tevoren. Je ondertekent een keurcontract en je krijgt enige tijd vóór de keuring een herinnering waarin naast het adres waar de keuring plaatsvindt ook de collega-keurmeesters van die dag vermeld zijn. Dit is handig om afspraken te kunnen maken om gezamenlijk te kunnen rijden, dat bespaart de vereniging kosten maar het is ook prettiger. Een leuke keurdag begint vaak al met de reis met collega's er naartoe.

Al doende neemt je ervaring toe. Het is net als bij het behalen van je rijbewijs, je mag een auto besturen maar echt rijden leer je in de praktijk. Tijdens de keuringen heb je vaak de mogelijkheid om te overleggen met je collega-keurmeesters. Is prettig om te doen, gezamenlijk zie je meer dan in je eentje. Als je drie jaar keurmeester bent mag je ook op districtswedstrijden en het Nederlands Kampioenschap keuren. Daarvoor kun je uitgenodigd worden

door het KMV-bestuur en de TC's. Wil je nog meer dan kun je als je 5 jaar keurmeester bent examen doen voor COM-keurmeester. Bij slagen mag je dan internationaal keuren op wedstrijden onder auspiciën van de COM (Confederation Ornithologique Mondial), waaronder de COM-kampioenschappen.

Hoe word ik keurmeester?

Hierboven is geprobeerd je enthousiast te maken om keurmeester te worden. Onderstaand nog wat praktische informatie, die ook is terug te vinden op de website van de NBvV: <http://www.nbv.nl/keurmeesters.asp>

Er zijn opleidingen voor:

- kleurkanaries
- vorm- en postuurkanaries
- tropische vogels, inclusief Europese cultuurvogels en hybriden
- gras-, grote parkieten en (dwerg)papegaaien
- zangkanaries

De basisopleidingen duren in principe 2 jaar. Er zal een toelatingstest worden afgenomen om te bepalen of je al over voldoende basiskennis beschikt om met de cursus te beginnen. Na een jaar worden tentamens afgenomen. Na twee jaar vindt het examen plaats. Indien je slaagt krijg je het diploma.

Als je eenmaal een bepaalde bevoegdheid hebt, kun je nog een extra bevoegdheid verkrijgen door het volgen van een cursus van een jaar. Dit geldt voor kleurkanariekeurmeesters die ook de bevoegdheid postuur willen verkrijgen en voor tropenkeurmeester die ook de bevoegdheid voor kromsnavel willen halen. Of andersom. Mogelijkheden genoeg dus.

Vooropleiding.

Voor tropische vogels en parkieten wordt er ook een vooropleiding geboden

Op een leerzame manier kun je inzicht krijgen wat de cursus inhoudt. Er worden in 2018 voor bovengenoemde opleidingen twee vooropleidingdagen georganiseerd in Leerdam. De 1e is op zaterdag 27-10. De 2e op zaterdag 24-11.

Zangkanaries.

Het aantal keurmeesters bij de zang loopt de laatste jaren met rasse schre-

den terug. Er is dringend behoefte aan aanvulling bij zowel de Harzers als de Waterslagers en de Timbrado's. Voor alle drie de zangsoorten is het een must dat je de soort zelf houdt en kweekt en dat men beschikt over een uitstekend gehoor. Kleur is niet van belang. De opleiding duurt 2 jaar en de aspirant wordt begeleid door een geroutineerde bekwaam keurmeester.

Het eerste jaar is vooral veel theorie en vanaf het eind van het eerste jaar gaat men bijzittingen doen om de praktijk onder de knie te krijgen. Na een afsluitend praktijkexamen wordt men opgenomen in het keurregister van de NBvV.

Aan welke voorwaarden moet je voldoen om deel te nemen aan de opleidingen?

- lid zijn van de NBvV
- ouder zijn dan 18 jaar
- bereid zijn om er vrije tijd in te steken
- enthousiasme is erg belangrijk
- over een redelijke kennis beschikken van de vogels waarnaar je belangstelling uitgaat.
- Voor alle soorten waarbij kleur belangrijk is geldt dat je niet kleurenblind moet zijn. Bij zangkanaries is het handig als je gehoor in orde is.

De cursussen zijn gratis; voor de reis- en verblijfkosten en eventuele studietoelagen wordt van bondswege een vergoeding ter beschikking gesteld. De opleiding wordt gegeven door geroutineerde keurmeesters van de NBvV. De keurmeesters van de NBvV hebben in de wereld een hele goede reputatie. En zij verrichten dan ook keuringen in heel Europa, maar ook in de Verenigde Staten, het Midden- en Verre Oosten. Wilt u meer weten over de start van de opleidingen, over de duur, de cursusplaats, over de moeilijkheidsgraad enz. neem dan contact op met onderstaande personen:

Voor tropische vogels en parkieten:
Henk de Vos, telefoon: 030-2618766, emailadres: vosdehj@xs4all.nl

Voor Zangkanaries:
Eric Buizer, telefoon 06-36208353, emailadres: e-buizer@hotmail.com

Voor Kleur- en Postuurkanaries:

Theo van Kollenburg, telefoon: 013-5113166 / 06-17534845, emailadres: th.vkollenburg7@home.nl

Namens het KMV-bestuur en de gezamenlijke TC's, Piet Onderdelinden <

“Dit moet maar niet in de column..”

Zeiden we een paar keer tegen elkaar in de auto. We, dat waren Dirk en Jeanette Verburg en ik, met zijn drietjes onderweg tijdens de lange autorit naar het EE-congres in het Deense Kolding. En wat was dat dan wat niet in de column mag? Wel dat zijn zaken waarvan je liever niet hebt dat een ander er weet van krijgt. Bijvoorbeeld het gemopper van Jeanette op Dirk wanneer hij in een wegrestaurant wat zit te knoeien. Of wanneer Klaas wat te lang en te langzaam rijdend op de linkerbaan door de Duitse weggebruikers van de weg wordt getoeterd. Nee, daar praten we niet over. Veel liever maken we reclame voor de aanstaande Euroshow die in Herning georganiseerd wordt. Ze verwachten daar 45.000!!! wedstrijdieren. Stel je voor, 45.000 dieren in 5 grote hallen; hoenders, watervogels, cavia's, konijnen, sierduiven en voliërevogels uit tientallen landen van Europa. Ruim 3000 van die dieren zijn voliërevogels die allemaal strijden om Champion te worden. Daar wil je toch bijhoren? Dat wil je toch meemaken? Maar goed. Eerst op weg naar Denemarken. Vanaf Joure 600 km en natuurlijk op de navigatie. 's Ochtends vroeg TomTom ingesteld, eerst "Denemarken", vervolgens "Kolding" en dan nog een lange onuitspreekbare straatnaam, iets met Sko.... of zo. En ja hoor, daar verschenen al een paar straatnamen en werd die met Sko... gekozen. "Goed gedaan hoor voorzitter", zegt Dirk iets wat spottend. "Rijden maar". Zo'n rit is eigenlijk best wel lang en dankzij de files ook wel een beetje saai. De eerste 200 km praat je nog volop over bestuurlijke zaken, de Mondial, de districten, de AV, de eigen vogels, maar op een gegeven moment ben je toch wel wat uitge-

praat en valt er weleens een stilte. Is niet zo erg, zeker niet voor Dirk die al snel naast me zit te slapen. "Laat hem maar even", zegt Jeanette. "Doet ie wel wakker in de auto als ik rij". Mij best. Ik rij wel door, maar wanneer ik in de spiegel kijk zie ik dat Jeanette ook al een uiltje knapt. Dan eerst maar koffie en tanken. "Zijn we er al, zegt de wakker wordende Dirk?" "Nee, nog 400 km, maar eerst koffie. "Oeps", zegt Dirk die nu goed wakker is, "enne, dat hoeft niet in de column". Een twintig km voor Kolding worden we tot onze verbazing van de snelweg afgeleid. Raar, maar ik heb vertrouwen in mijn TomTom. De wegen worden steeds smaller, meer boerderijen, en we slippen bijna door de modder op de weg. Maar we houden vertrouwen in TomTom. En dan zijn we er. We staan in de middle of nowhere voor een oude boerderij. Toch maar eens het adres controleren en wat blijkt, verkeerde straat ingetypt. Niet Skov, maar Skob was ingetypt. Scheelt maar één letter! Dit is Dirk zijn kans. "Zo voorzitter, dit komt ook niet in de column zeker?" Kort daarna komen we aan en drinken een pintke met onze Belgische vrienden. "Ook een goede reis gehad?, vraag ik. "Ja en nee" was het antwoord. "We zijn fout gereden. We kwamen helemaal bij de kust uit. We hadden de verkeerde straat op TomTom ingetoetst." "Jullie ook al? Heb ik ook gedaan, maar wij stonden bij een boer op het erf." Daar konden onze Belgische vrienden wel om lachen. "Gaat ge daar over schrijven in uw column, nee zeker hè? En met een vette knipoog naar mij: "Domme Hollanders!!!!"

Klaas Snijder
bondsvoorzitter

ADVERTENTIES

Welkom Vogelliefhebbers van de Wereld!

Nederland is trots u te mogen ontvangen op het belangrijkste vogelfestijn van de wereld, de Mondial!

Duizenden fokkers van kooi- en voliërevogels uit alle werelddelen komen jaarlijks op de Mondial bijeen om elkaar te ontmoeten, vogels te vergelijken en om vogels tentoon te stellen, in de hoop een prestigieuze prijs te winnen.
Dé bekroning van een fokseizoen.

In 2019 is het aan Nederland de eer volle taak om namens Confédération Ornithologique Mondiale de Mondial te organiseren. De uitvoerende organisatie is in handen van de **NBvV**, de **Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers**, die met ruim 25000 leden de grootste vogelbond ter wereld is.

Kom naar Zwolle in januari 2019!

Bezoek ook de website Mondial: <http://com.mondial2019.nl>

Hier kunt u ook inschrijven voor de gratis nieuwsbrief

De goudvink (*Pyrrhula pyrrhula*) is een van de meest gehouden Europese Cultuurvogel. Logisch met een zo schitterend vederpak. We beperken ons in dit artikel tot de Europese goudvinken die het meest gehouden en gekweekt worden.

Tekst: ALOIS VAN MINGEROET

Kleine goudvink, man

De goudvink

Herkomst

Het broedgebied van de goudvink strekt zich uit over Groot-Brittannië en Ierland. Verder in Europa van Noord-Portugal, Noord-Spanje, Midden-Italië, Albanië en Griekenland tot 69° N.B. in Zweden en Finland, en 65° N.B. in Rusland en Siberië. De goudvink is voor het grootste deel een standvogel. De ondersoorten uit het hoge noorden trekken gedurende het najaar naar meer zuidelijk gelegen gebieden om daar de winter door te brengen. De 'Noordse of grote goudvink die we heden bij veel liefhebbers kunnen aantreffen staat bekend als de mooiste en meest begeerde van alle ondersoorten. In België komen goudvinken vooral voor in Wallonië maar ook wel redelijk wat in

de bosrijke gebieden van de provincies Limburg en Antwerpen. In de provincies Brabant en Oost-Vlaanderen gaat de goudvink in de natuur in aantallen fors achteruit. In Nederland, waar de vogel vooral leeft in de provincie Limburg wordt het aantal broedparen geschat op achtduizend. Hier is het de kleine goudvink (*Pyrrhula p. europae*) die er broedt. Tijdens de vogeltrek komt hier ook wel de grote goudvink (*Pyrrhula p. pyrrhula*) voor. Zijn biotoop zijn gemengde bossen met onderaan veel struikgewas. In de natuur leeft deze vink van onkruid- en boomzaden en bessen. Tijdens de kweek wordt er overgeschakeld op een insectenmenu.

Wie vóór 1960 goudvinken kon kweken in België had een hoog aanzien in vogelliefhebberskringen. In Duitsland en Engeland werd er al veel langer mee gekweekt. En vogel minnend Nederland moest lijdzaam toezien, in die tijd was de goudvink daar immers een verboden voliërevogel. Gelukkig heeft ook de wetgever in Nederland in 1994 de wetgeving op het houden van Europese vogels versoepeld. En nu in 2018 is er geen enkel land ter wereld waar méér goudvinken worden gekweekt dan in Nederland. Meer nog, de populariteit van de vogel stijgt er nog steeds dankzij de mooie mutaties en mutatiecombinaties die ook hier ontstaan zijn. Het bewijst gewoon de spectaculaire vooruitgang die de liefhebberij geboekt

heeft. Er zijn kwekers in België en Nederland die honderd en meer jonge goudvinken kweken per seizoen.

We onderscheiden de volgende kleur-slagen:

Bruin

In 1983 hoorden we voor het eerst spreken over het bestaan van een bruine goudvink. Die vogel was geboren uit een koppel wildkleurige goudvinken bij een kweker in Diepenbeek. Er moet niet aan getwijfeld worden dat er vroeger mutaties verloren zijn gegaan. Getuige hiervan toch wel het feit, dat er in 'De Vogelwereld' uit 1968 al een kleurplaat van Herman Heinzel verscheen van een bruine goudvink. De bruine goudvink is op vandaag één van de meest gekweekte mutaties onder de Europese Cultuurvogels. Bij de goudvink is het in elk geval de meest geshowde mutant op de tentoonstellingen. Niet alleen de bruine man is heel mooi, ook de bruine pop is een echte droomvogel.

Pastel

De eerste liefhebber die er in slaagde om een mutatie bij de goudvink vast te leggen was Rudy Driesmans. Het betrof de pastelmutant die Rudy ooit verkreeg via een vogelliefhebber uit Overijse. Het ging om een kleine goudvink (*P. p. coccinea*) van het vrouwelijk geslacht die in een niet te beste conditie was. Niettemin kweekte Rudy er het volgend jaar, met als partner een Noordse goudvink man, twee jongen uit. Die vogels waren dus zeker split voor pastel want later bleek dat het om een recessief geslachtsgebonden vererving gaat.

Bruin-pastel

Bruin-pastel Uit wat voorafging leerden we dat de mutaties bruin en pastel beide recessief geslachtsgebonden verervingen zijn. Dit betekent dat ze goed samen te brengen zijn. Op de wereldshow in 1985 te Zutphen (Nederland) was de eerste bruin-pastel goudvink te zien. De vogel, een pop, werd ingezonden door Jan Willem Klein Tiesink. Hij had in 1984 zijn eerste bruin-pastel goudvink gekweekt wat van hem quasi zeker de eerste liefhebber maakte die deze uiterst mooie mutatiecombinatie gekweekt heeft.

Geel De gele goudvink is niet zomaar een mutatie. Het is een mutant waar de rode kleur verandert in geel. Daardoor is het nu wel een echte goudvink. Onze overleden vriend Rien Pieters legde de mutatie vast en alle gele en split gele goudvinken die er nu zijn komen allemaal voort van die ene vogel.

Bruingeel

Het lag voor de hand dat de gele kleur zou ingekweekt worden in de al bestaande kleuren van de goudvink. Bruingeel is voor iedereen die met deze mutatiecombinatie bezig is slechts een tussenstap naar bruin-pastel geel. Voor heel wat vogelliefhebbers moet een goudvinkman echt rood zijn. Voor de tentoonstellingen heeft de gele man het voordeel dat hij niet hoeft opgekleurd te worden. Op lange termijn zou het bij de goudvink wel eens de mutatie kunnen worden voor wat de tentoonstellingen betreft.

Pastelgeel

Dat de gele goudvink ook zou ingekweekt worden in de pastel lag voor de hand. Dat deze combinatie eveneens in functie zou gekweekt worden om bruingeel-pastel te kweken was ook voor iedereen duidelijk. De Nederlandse liefhebbers van Europese cultuurvogels hebben zich op korte termijn ontplooid tot de specialisten op dit gebied bij de goudvinkkweek. Nergens ter wereld worden er op vandaag meer goudvinken gekweekt dan in de Nederlandse kooien.

Bruin-pastel geel

Toen we voor het eerst de gele goudvink mochten aanschouwen gingen onze gedachten onmiddellijk uit naar de combinatie bruin-pastel geel. In onze fantasie moest dit een droomvogel zijn. Vanaf het moment dat de gele goudvink verspreid raakte onder de kwekers zijn meerdere vooraanstaande kwekers met de kweek ervan begonnen. Omdat hierbij toch wel wat kennis van de erfelijkheidsleer om de hoek komt kijken was het geen wonder dat de Nederlandse grootmeester van de goudvink, Jos Dirckx, de combinatie als eerste lukte.

Topaas

Er bestaat ook een goudvink mutatie met donkerrode ogen. Aanvankelijk

werd de vogel ino genoemd. Door de lichte bek en poten doet de topaas man ook wel wat denken aan een bruine man. De jonge topaas goudvink wordt geboren met bloedrode ogen maar tegen de tijd dat hij zelfstandig wordt, worden de ogen donkerder. Dank zij de Belgische topkweker op gebied van goudvinken bestaat de mutant nog, anders was deze mooie mutant waarschijnlijk verloren gegaan.

Modificatie

Enkele jaren geleden kon Rudy Libens uit Sint-Truiden een witte goudvink kweken uit een wildkleurig koppel. Het was wel een wat mysterieuze vogel want als jonge vogel had hij slechts een witte snavel en vleeskleurige poten. Haar bevedering, het bleek later om een pop te gaan, was zoals alle andere jonge wildkleurige goudvinken. Maar pas extravagant werd de vogel tijdens de ruitijd. Iedere wildkleurige veer die vervangen werd kwam als wit terug. Alleen de oogjes waren en bleven zwart. Van een spectaculaire vogel gesproken. Ook de Nederlandse goudvinkkweker Leo Noort kon een dergelijke mutant kweken en ditmaal was het een man. Hein Van Grouw, Conservator in het Brits nationaal Museum, afdeling vogels in Londen, noemt de mutatie "Progressive greying". Beetje vergelijkbaar met het grijs worden van onze haren door ouderdom.

Wit

De Nederlandse Goudvinkkweker Bertus Hovius kon door selectie van een bonte goudvink uiteindelijk een sneeuwwitte goudvink kweken met zwarte oogjes. Toen hij deze eenmaal gekweekt had, koppelde hij wit x geel. In de beginfase leverde dat veel bonte exemplaren op, maar door zijn kwekerskunst gedreven kreeg hij zijn droomvogel: een wit gele goudvink.

Wit-geel-topaas

De Belgische liefhebbers zaten ook niet stil en koppelden wit, geel en topaas onderling en zo bekwamen ze uiteindelijk de wit geel topaas. Ofwel een smeteloos witte vogel met rode oogjes.

Alois Van Mingeroet

Grote goudvink man

Grote goudvink man

Grote goudvink, pop

Kleine goudvink, pop

Grote en kleine goudvink

Grote goudvink, pastel

Pastel, pop

Pastel overgoten, pop

Bruin, pop

Bruin

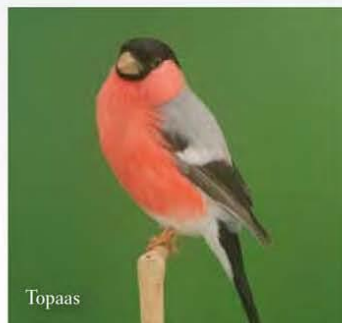
Bruin geel

Pastel bruinpastel

Pastel geel

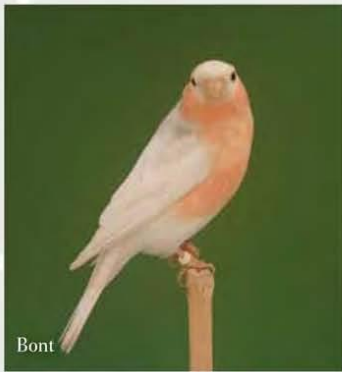
Topaas

Topaas

sel

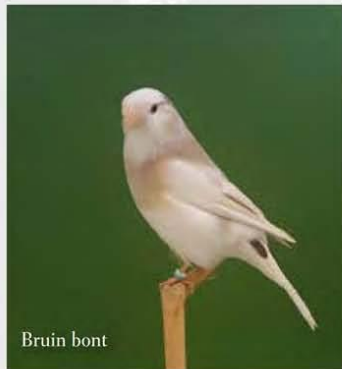
De

Bont

Geel bont

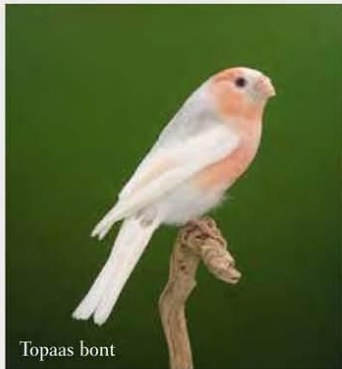
Bruin bont

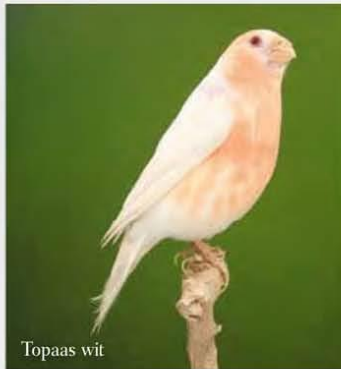
Wit

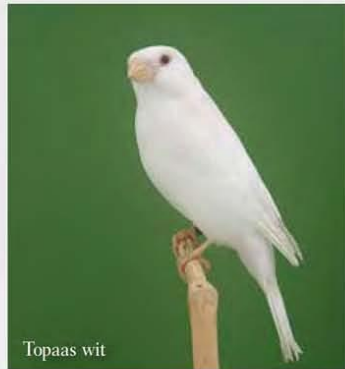
Wit geel

Topaas bont

Topaas wit

Topaas wit

Kleine goudvink, man

Speciale mutant, progressive greying

se/

De /

Grote stern, foto H. Braune

Vogelflitsen

GELEZEN: ZELDZAME VOGELS VAN EUROPA

Een uitgave van KNNV Uitgeverij, speciaal geschreven over vogels die in Europa zijn/worden waargenomen en daar een zeldzame verschijning zijn. Dus over dwaalgasten en trekvogels die van hun trekroute zijn afgeweken of door een storm helemaal uit koers geraakt zijn. Het boek is met name geschreven voor de wat fanatiekere vogelspotter die hoopt een 'vreemde vogel' in z'n verrekijker te kunnen waarnemen. Er worden aan de hand van een korte beschrijving zo'n 460 soorten besproken met daarbij de herkomst en of het een zeldzame doortrekker of dwaalgast betreft. Daarbij telkens een kaartje met daarop de verspreiding tijdens het broedseizoen, in de winter en in gebieden waar de vogel het hele jaar aanwezig is. Elke soortbeschrijving wordt vergezeld van een groot aantal uitstekende kleurenopnames (2000 !) van de vogels in winter- of zomerkleed, juveniel kleed.

Een uitstekend naslagwerk voor de 'echte' vogelspotter.
Auteur: Aurélien Audevard en Frédéric Jiguet. ISBN 978 90 5011 6411; 365 pagina's; € 39,95

GELEZEN: 'FRAAIE SCHEPSELS', DE GROTE STERN IN Nederland

Een mooi verzorgd boek over de grote stern, een prachtig wit gekleurde stern met forse kuif, zwarte snavel en gele

snavelpunt. Een vogel die ten gevolge van het verlies van habitat, het rapen van eieren tijdens de Tweede Wereldoorlog en het gebruik van pesticiden in de vijftiger en zestiger jaren van de vorige eeuw bijna letterlijk het loodje legde in Nederland. En voeg daarbij rond 1900 het gebruik van zijn veren voor de destijds extravagante dameshoedenmode. Het zijn bedreigingen die in Nederland ook andere vogelsoorten boven het hoofd gehangen hebben. In dit boek van uitgeverij Matrijs wordt uitgebreid ingegaan op bovenstaande bedreigingen en de invloed ervan op het bestand aan grote sterns in Nederland. Door de wat bredere inhoud is het boek ook lezenswaard voor vogelliefhebbers die een bredere interesse hebben dan enkel de grote stern. Het boek telt ruim 200 pagina's en is voorzien van uitstekend fotomateriaal. 'Fraaie schepsels' kost €29,95, ISBN 978-90-5345-511-1.

KWEKEN OF FOKKEN?

Regelmatig komen de termen 'fokken' en 'kweken' in discussies aan de orde. Wat doen wij als vogelliefhebbers? Fokken of kweken?

Om dat toch eens aan de kaak te stellen heb ik de vraag aan de Nederlandse Taalunie gesteld. Zowel op Internet als in het gewone spraakgebruik wordt verreweg het woord kweken het meest gebruikt, maar sommigen zeggen dat dit

fout is. Officieel zou het 'fokken' moeten zijn. Zelf heb ik het woord 'kweken' altijd maar zo gehouden omdat gevoelsmatig fokken meer hoort bij vee, hond en kat en ik het niet nodig vond om het te veranderen.

Om hier toch zekerheid over te krijgen heb ik een mail naar de Nederlandse Taalunie gestuurd. Dat heeft een collega redacteur, Herman Kremer, ook al eens eerder gedaan in verband met de vraagstelling wanneer een hoofdletter gebruikt moet worden bij vogelnamen. De 'uitspraak': een hoofdletter wordt alleen gebruikt bij aardrijkskundige bijvoeglijke naamwoorden zoals Patagonische rotsparakiet. Dus voor de rest altijd kleine letter.

Wat fokken/kweken betreft kreeg ik het volgende antwoord:

"Het gebruik van 'kweken' met betrekking tot bijvoorbeeld kanaries is correct. Als het om dieren gaat wordt vaak 'fokken' gebruikt, maar dan meestal als het gaat om grotere dieren, zoals vee, honden en katten. 'Kweken' is ook mogelijk, en dat wordt vaak gebruikt voor kleinere dieren, zoals vissoorten en vogels."

Toelichting

'Kweken' wordt in de eerste plaats gebruikt voor gewassen: 'bloemen, fruit, groente kweken'. Maar het kan ook betrekking hebben op dieren. Van Dale zegt daarover: "met betrekking tot dieren voor consumptie of voortteling houden, synoniem: fokken". Met de voorbeelden: "forellen, paling, vis, wormen, zalm kweken". Elders in het woordenboek noemt Van Dale naast bijvoorbeeld 'bloembollenkweker' en 'boomkweker' onder meer, 'palingkweker', 'siervogelkweker' en 'struisvogelkweker'.

Dus zowel fokken als kweken is correct. Weten we dat ook weer.

Jos Hubers

De

osel

Hoever vaak

KOMT HET VOOR??

Turdus iliacus - Redwing

Door: ALBERT ZOMER

Hieronder ziet u de Algemeen Kampioenen van de Nederlandse Kampioenschappen 2018 in Zwolle. Eénentwintig leden met hun vogels kwam die eretitel toe met hun ingezonden vogels in zes verschillende categorieën, dan wel in één van de drie categorieën bij de jeugd.

ZANG

Berg, v.d. H	ECK EN WIEL	Stam	Harzers
Emmerik, van PHM	ZOELMOND	Stel	Waterslagers
Korterink, H	ASSEN	Enk	Timbrado's

KLEURKANARIES

Gerhardus, FM	DOESBURG	Stam	Zwartkobalt rood intensief
Boxtel, van TH	ELSENDORP	Stel	Geel schimmel
Jong, de MJ	ETTEN-LEUR	Enk	Rood mozalek type 2

POSTUURKANARIES

Davitse, AR	MIDDELBURG	Stam	Fife Fancy lipochroom intensief
Groeten, G	RJUSSEN	Stel	Raza Español melanine intensief
Kivits, A	OOSTERHOUT	Enk	Gloster Corona donkerbont schimmel

TROPISCHE VOGELS en OVERIGEN

Nieuwenhuizen, v.d HWMA	OISTERWIJK	Stam	Zwavelgele dikbekoni
Wijnhoven, JA	WANSUM	Stel	Roodbuik Indische nonpareil wildkleur
Battum, F	ZEVENAAR	Enk	Braziliaanse blauwe bisschop

EUROPESE CULTURVOGELS

Net, van M	DORDRECHT	Stam	Europees baardmannetje
Bron, N	SLUIS	Stel	Vink wildkleur pop
Hal, van RBA	DOETINCHEM	Enk	Zwarte roodstaartje

KROMSNAVELS

Bouwmeester, LJJ	VOORST	Stam	Agapornis roseicollis SL ino (lutino)
Bloemhof, A	ST JACOBIPAROCHE	Stel	Halsbandparkiet SL ino (lutino) man
Luckerath, Arnold	BENNEKOM	Enk	Valkparkiet opaline-cinnamon

JEUGD

Orsouw, van Stan	OOSTERHOUT	Enk	Geelsnavel grijs pop
Selten, CA	ZEELAND	Enk	Hoornparkiet wildkleur
Stroboscher, Lars	ARRIEN	Enk	Gloster Corona donkerbont schimmel

Als ik zo in het maandblad "Onze Vogels" zou komen te staan dan zou ik apentrots zijn. Algemeen Kampioen! Niet alleen omdat ik dan de hoogste punten heb, maar omdat door een deskundige groep keurmeesters mijn vogel of vogels tot de mooiste in hun categorie zijn aangewezen. Vaak hele bijzondere, excellente vogels qua uiterlijk of zang.

De kans om deze titel ooit toebedeeld te krijgen is natuurlijk klein gezien het aantal inzenders en de hoeveelheid vogels die op de show zitten. Is het onhaalbaar? Nee, zeker niet. Een ding is zeker, als je geen vogels inschrijft dan heb je

nooit de kans deze titel te halen.

In 2019 slaan we het Nederlands Kampioenschap over, maar is er wel voor elke inzender de kans WERELD kampioen te worden. Die kans is groter dan ooit als u inschrijft voor de COM Mondial 2019 in Zwolle. In alle klassen kunt u het hoogst haalbare bereiken, mits de vogels de minimale punten behalen. Alle feiten en berichten hieromtrent kunt u vinden op de site www.com.mondial2019.nl.

Er zijn echter wel wat andere regels. U kunt geen stellen inschrijven, behalve bij de zang-

kanaries. Ook is het inzenden van vogels qua jaren wat anders. U kunt dit allemaal vinden op de eerder genoemde site. Wij hopen natuurlijk dat de lijst met Nederlandse wereldkampioenen zo groot zal zijn dat deze niet in "Onze Vogels" opgenomen kan worden. Geen wereldkampioen? Dan maar zilver of brons, ook dat zou een hele eer zijn. Ik ben er nu (maart 2018) in ieder geval druk voor aan het kweken. Schrijft u niet in, dan weet u zeker dat er geen Goud, Zilver of Brons verkregen gaat worden. Ik schrijf uiteraard in want ik laat die kans niet lopen nu de COM Mondial in Nederland is.

De nationale vogel van

Malawi

de Bandstaarttrogon

Mensen hebben zich door de eeuwen met dieren geïdentificeerd. De 'Nederlandse leeuw', die we op ons wapenschild voeren staat symbool voor kracht. Op andere schilden komen we de adelaar tegen, als symbool van macht, schoonheid en onafhankelijkheid. We kiezen dieren waarmee we ons als groep, land of streek onderscheiden van anderen. Hiervoor kiezen we dieren die uniek zijn, bijzondere vaardigheden hebben, veel voorkomen of gewoon mooi zijn.

Tekst: RIK MEEREMA

De bandstaarttrogon van Malawi

Malawi is een klein Afrikaans land dat in 1964 onafhankelijk werd uit het Britse protectoraat Nyasaland (Brits Centraal-Afrikaanse staten). Zonder een zeehaven en delfstoffen is Malawi een van de armste landen ter wereld. De economie is gericht op landbouw, vooral thee en tabak. De laatste decennia lukt

het met toenemend succes om het land als toeristische bestemming op de kaart te zetten. Het bekende Malawimeer, de ongerepte safarigebieden maar ook de uitzonderlijke vogelpopulatie is hierbij één van de trekpleisters. De Bandstaarttrogon is één van de bijzondere soorten die het land rijk is.

Grootte en uiterlijk

De bandstaarttrogon is circa 28 centimeter lang en heeft een opvallende gele snavel en poten. De kop van het mannetje is zwart-blauw met twee gele of oranje plekken met kale huid onder het oog. Boven het oog bevindt zich een gele of grijze wenkbrauw streep. De bovenkant van de borst is blauw violet. Buik en onderstaartdekveren zijn rood. De rug is groen tot blauw-groen, uitlopend in een zwart-blauwe bovenzijde van de lange en brede staart die zo karakteristiek is voor trogons. In contrast met de bovenzijde, is de onderzijde van de staart wit met zwarte bandstrepen. Eenzelfde zwart-wit bandering is te vinden op de vleugels. Vrouwtjes hebben een bruine kop met minder huidvlekken. Ook is de borst meer bruin dan rood van kleur. Jonge dieren lijken op de vrouwtjes, maar hebben een witte buik.

De /

osel

Postzegel

Foto Tereksandpiper

De bandstaarttrogon

Nederlands
 Wetensch. naam *Apaloderma vittatum*
 Engels Bar-tailed Trogon
 Frans Trogon à queue barrée
 Duits Bergtrogon

Foto Athanas

Leefomgeving en verspreiding

Er worden twee ondersoorten onderscheiden. De nominaatsoort *Apaloderma v. vittatum* die voorkomt in Malawi, Tanzania en Mozambique. De ondersoort *Apaloderma v. camerunensis* komt voor in West-Afrika, van Nigeria en Kameroen tot Zaïre en westelijk tot in Oeganda. In alle gebieden waar ze voorkomen bewonen ze bergwouden boven de 1500 meter.

Voedsel en leefwijze

Zoals alle trogons voeden bandstaarttrogons zich met vruchten, zaden en insecten die ze in de bomen vinden. Het zijn vogels uit de toplaag van de bossen, die zelden naar de grond komen.

Voortplanting

Broeden vindt vooral plaats van mei tot in juli. Een paar bandstaarttrogons zoekt hiervoor een natuurlijk gat in een

boom. Ook worden hollen van spechten of uilen gebruikt. Voorwaarde is dat de nestplaats zich op enige hoogte bevindt (3 tot 8 meter). Er worden twee tot vier vuilwitte, ovale eieren gelegd. Vaak hangt tijdens het broeden de karakteristieke staart uit het nest. Beide ouders voeden de jongen.

Bijzonder

In het verleden werden Trogons geplaatst in de orde van de scharrelaarvogels, waartoe ook de jsvogels en bijeneters behoren. Op dit moment worden ze echter onder een eigen orde geplaatst, die slechts één familie bevat; de Trogonidae. Bijzonder aan trogons is dat de binnenste twee tenen van elke poot naar achteren wijzen.

Rik Meerema <

Lid van Verdienste

je doet het er niet voor, maar je krijgt het erbij

Bij hun afscheid van de Technische Commissie tropische vogels en parkieten, werden Berend Bosch (60) en Rien Steenbakkers (73) benoemd tot Leden van Verdienste van de NBvV. Dat betekent niet dat hun kennis en kunde voor de bond verloren zijn.

Tekst: LOUIS VAN KELCKHOVEN, foto's: PIET ONDERDELINDEN

”Daar doe je het niet voor, om Lid van Verdienste te worden”, reageert Berend Bosch. „Niet dat ik het niet waardeer, maar het gaat om de inhoud, de rest

krijg je erbij en omdat ik bij alles wat ik doe voluit ga, kan het gebeuren dat je daarvoor beloond wordt.”

Rien Steenbakkers zegt verbaasd te zijn dat hij werd benoemd tot Lid van

Verdienste. „Maar achteraf blijkt dan dat je best veel hebt gedaan. Eerst in het bestuur van de KMV en later de Technische Commissie, maar ik heb het met veel plezier gedaan. Achteraf beseft je pas wat een hoop werk het is geweest en hoe vaak je van huis bent geweest.” Als keurmeesters zijn Rien (lid van de afdeling Heeswijk, Noord-Brabant) en Berend (De Kolibrie Nijmegen, Gelderland) van dezelfde jaargang: 1990. Rien slaagde als keurmeester gras- en grote parkieten, Berend als keurmeester tropische vogels en grote parkieten. Om daar in 1997 de bevoegdheid standaard grasparkieten aan toe te voegen. Rien werd in dat jaar COM-keurmeester (sectie I en N), Berend werd in 2012 COM-keurmeester (sectie F), maar is daar inmiddels mee gestopt.

Beiden hebben een indrukwekkende staat van dienst en niet alleen als keurmeester; docent en examiner bij opleidingen, specialisatiecursussen en opfrisdagen. Lidmaatschappen van tijdelijke commissies, (vergaande) bemoeienis met de Nederlandse Kampioenschappen, speciaalclubs, standardeisen, technische bulletins en vraagbaak binnen de NBvV. En dan is de opsomming nog niet compleet. Berends eerste vogel was een kanarie in een kooi. Hij was toen vier jaar, wat betekent dat hij 56 jaar vogels houdt. Er kwamen gouldamadines, maar met de kweek lukte het niet zo. „Ik kreeg toen de tip om 'natuurlijke vijanden' bij de gouldamadines te zetten. Zebra-vinken! Dat waren bonte vogels en daar kwamen verschillende kleurslagen uit.” Intussen zat Berend op de middelbare school en leerde daar over Mendel, de ontdekker van de erfelijkheidsleer. „Ik ontdekte dat ik de wetten van Mendel

kon toepassen op mijn vogelkweek. Dat het niet zo toevallig was dat al die verschillende kleuren uit mijn bonte zebra-vinken kwamen." Lachend: „Daar is het dus fout gegaan!”

In Schijndel groeide Rien groeide op met dieren; kippen, duiven, konijnen, schapen. „Ik ving wel eens wildzang en kweekte daarmee. Toen ik wat exotisch wilde ben ik aan de kromsnavels geraakt.”

Rien was dertig jaar, toen ze hem vroegen of hij lid wilde worden van de vogelvereniging. „Ik wist niet eens dat er twee bonden waren, maar ging vogels ringen, showen en raakte geïnteresseerd; waarom wordt de ene vogel mooi en een ander minder mooi gevonden?” In elf volières, zeventien broedkooien en een grote gezelschapsvolière kweekt Rien van standaardgrasparkieten tot koningsparkieten. Neophema's (elegant en blauwvleugels) en pruimkopparkieten. Maar ook bichenowastrilden en gouldamadines.

Berend Bosch is een autoriteit waar het aankomt op mutatie- en erfelijkheidsleer. Niet voor niets is hij voorzitter van het internationale gezelschap NMO (Naamgeving en Mutatievraagstukken Overleg). „Zo'n 40 jaar geleden had een keurmeester zeg maar 800 foto's in zijn hoofd. Dat waren de wildkleuren. Hij wist hoe die vogels er uit moesten zien. Inmiddels blijkt het aantal mutanten vrijwel oneindig. Geen keurmeester kan dat allemaal onthouden. Daarom is het belangrijk dat hij of zij weet wat een mutatie doet met het pigment van een vogel. Zo kun je bepalen hoe een mutant er uit hoort te zien. Daarbij hoort een basale kennis van de erfelijkheidsleer, zodat je weet wat je doet en als keurmeester die kennis ook kunt overdragen aan de liefhebbers. Keurmeesters zijn tenslotte ook een belangrijke vraagbaak.”

In meer dan een halve eeuw vogels houden kweekte Berend Europese cultuurvogels, die toen nog wildzang heten en verboden waren om te houden. Later kweekte hij huismussen in alle kleurslagen, maar ook neophema's, Afrikaantjes, Australische prachtvinken, lonchura's en natuurlijk zebra-vinken. „Die zijn echt een constante in mijn

Rien Steenbakkers ontvangt de onderscheiding van Albert Zomer

Berend Bosch wordt onderscheiden

liefhebberij; wat ik ook in mijn hok heb, er zullen altijd zebra-vinken zijn.” Mutaties hebben zijn bijzondere belangstelling, toch omschrijft Berend zichzelf niet als mutantenkweker. „Maar ik wil wel graag weten wat een mutatie doet met het pigment van een vogel. Dat vind ik leuk om te doen.”

Zijn inzet voor de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers draait uiteindelijk om twee dingen: kennisoverdracht en het bouwen aan een organisatie. „Daarom werk ik in Roermond aan het opzetten van een gespreksgroep, zuidoost 3. Mensen een stap verder

helpen in hun liefhebberij, dat is mijn drijfveer.”

Berend en Rien blijven nog wel even actief als keurmeester, docent en vraagbaak voor liefhebbers. Berend is de TC TP ook nog behulpzaam bij het opzetten van het nieuwe vraagprogramma. En Rien? Die kan ook weer eens een zaterdag met zijn kleinzoon naar het voetballen. <

Snoepende Lorie v.d. Blauw Bergen

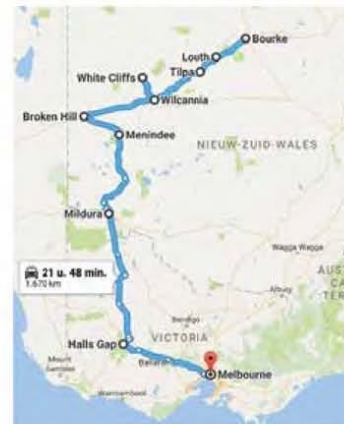
Reis door Australië deel 7

Met de gerepareerde 4x4 rijden we richting Menindee. De tank wordt gevuld en we rijden langs een rivierarm en zoeken vogels in de geelbloeiende bomen. We rijden langs een kilometerslange witte pijpleiding die water vervoert van de waterbassins in Menindee naar Broken Hill.

Tekst en foto's: JAN CHRIS VAN DAM

Camping Lake Menindee wordt onze stop plek. Het is 35graden. De tent wordt onder de bomen gezet en wij worden aangevallen door horden kriebelende vliegen. Meteen het vliegennetje over het hoofd, wat verlichting geeft. De eigenaar vertelt dat het meer, dat drie jaar heeft drooggestaan, door regenval van de afgelopen winter nu weer vol is. Langs het meer lopend zien we verschillende vlinders en libellen. Ijsvogels hebben een maaltijd aan de vele sprinkhanen en voor het water uitlopende grond spinnen. Zwarte zwanen zwemmen op het meer. Tussen de kleine bosjes komt een goudkleurige

varaan van anderhalve meter aan lopen. Wanneer hij ons ziet loopt hij de andere kant op. Langs Arlo schiet een kangeroe weg, iets verderop nog een. Na een eerste kennismaking gaan we terug naar de tent. Erachter ligt een plas water van een lekkende waterkraan. Met regelmaat komen er vogels drinken. Zo staat de camera standby en observeer ik Fluitvogels, Barnardparkieten en heel mooie Blue Bonnet Yellow Ventedparkieten, deze stelen de show. Hier gaat het niet om bastaarden tussen de Yellow en Red Vented Blue Bonnet, maar om raszuivere vogels. Later op de avond landen er groepjes op het mid-

Route

denveld, tien meter voor ons. Gebruik makend van hun schutkleur vallen ze niet op, ze keren alles om op zoek naar zaden. We zien de blauwbloemige Jacaranda bomen, en is het onder hen net zo blauw als erin, hun schaduw is heerlijk.

De

osel

Uit zijn oevers getreden Murry rivier

Zwartoor Honingvogel

Varaan

Spelende blue bonnets

In de avondschemering geven de Blue Bonnets een showtje weg. Op een speelse manier vallen ze om, om met hun poten te spelen en elkaar uit te dagen. Vervolgens zoeken zij hun slaapplek op. Met de andere toeristen zet ik de camera op scherp om de ondergaande zon vast te leggen en het meer in een bloedrood gloed te bewonderen. Vier Geelkuiven zoeken in de schemering nog een slaapplek in de boom naast onze tent. Deze morgen zet ik stoel en camera vlak bij de lekkende waterkraan. Regelmatig komen Barnardparkieten drinken en ze nemen meteen een bad in het bruine water. Na het ontbijt gaan we experimenteren met de drone. We vliegen een eind langs het meer. Aan de andere zijde van de camping ligt een spoorbaan. Wanneer we met de drone net een stel Blue Bonnets in de boom ontdekt hebben, horen we een eentonig hoornsignaal dat dichterbij komt. De spoorbaan maakt een flauwe bocht om het Lake Menindee. Nu rijdt de trein vanwege deze bocht, vlak langs onze camping. De drone kiest positie boven de goederentrein. Tevens draait de grondcamera. De twee Locks vooraan ronken en zo zien we dat hij een vijftigtal containers achter zich aan sleept. Op onze terugweg vliegt er een groepje van zo'n vijftig grasparkieten langs de oever.

Richting Wentworth

In de ochtend gaan alle spullen in de auto en rijden we in zuidelijke richting naar Wentworth. Deze bezienswaardige plek staat nu onder water. Na de pauze rijden we door naar Mildura en gaan op zoek naar een camping. Wanneer we Mildura naderen steken we de Darlingriver over. We rijden over stalen brugdelen. Vervolgens rijden we Wentworth binnen. Hier sluit de Darlingriver aan op de Murryriver. Het centrum is een grote wateroppervlakte en aan de randen hiervan vertoeven velen om dit natuurgeweld te

kunnen bekijken. De Radarstoomboten zijn allemaal uit de vaart. Inmiddels rijden we Victoria in richting Mildura. Het stadje vormt met het water van de Murryriver de belangrijkste landbouwstreek van Westelijk Victoria. Het gebied is gezegend met een subtropisch klimaat. In de middag komen we aan op de camping De Golden River Holliday Park in Mildura. We plaatsen de tenten vlak voor een rij bloeiende bomen en zie al verschillende vogelsoorten. Het is 31 graden en broeierig heet. De achterkant van de camping wordt omsloten door de Murrayriver. Het water staat tot bijna aan de campinghuisjes. Vlakbij een smal wandel paadje zien we Blue Bonnets parkieten. Twee groepen vliegen steeds voor ons uit. Samen met kleine groepjes Rosé kaketoets en Lories van de Blauwe Bergen, blijven we ze volgen. Wanneer we even stilstaan worden we overvallen door grote rode mieren en bijten zij in verschillende lichaamsdelen, een pijnlijke ervaring. Bij terugkomst zien we de druk bezochte oranje-appeltjesboom. Een handvol lories doet zich te goed aan de rijpe vruchten. Ze worden herhaaldelijk achterna gezeten door een stelletje zwartoor honingvogels. Deze hebben een nest met jongen in de boom ernaast maar dulden geen enkele vogel in de appeltjesboom naast hen. Verderop film ik een vruchten snoepende Strogele Rosella. Tijdens het diner verplaatsen we ons snel naar de tent. Krachtige windvlagen beuken op de bomen die rond de camping staan. Ze slingeren heen en weer. Een brandweerwagen komt door de bulderende wind. Er is een paar plekje verderop een boom op een tent gevallen en totaal geplet. De brandweerman probeert met een kettingzaag de grote boom in stukken te zagen om het belangrijke tassie van Annie onder het tentzeil te vinden. Wanneer het weer wat opknapt, ga ik op pad en spot nog een groep van een zo'n vijftig roodrugparkieten die foerageren op de grond, aangevuld met wat

Drone Camping

Roséparkieten en Strogele rosella's. Wanneer de wind weer aantrekt schrik ik van de griezige inktzwarte lucht. Al snel botsen de eerste klappen. Bij de tent spannen we extra lijnen. Alles wordt vastgeklemd in de voortrazende wind. De vuurslangen razen achterelkaar aanjagend door de lucht. We gaan in de auto zitten, vanwege de rubberen banden. Kletterende regen, lichtslangen en vuurballen rollen. Tja, dit is óók Australië. De kampbeheerder komt aanrijden, paniekerig wenkt hij ons: ga direct naar het stenen gebouw naast het zwembad. Angstig houden we elkaar vast onder het rennen. De vuurballen rollen naast en voor ons. Omhoogkijkend reageer je op het donderend geweld en de vuurslangen achter elkaar, af en aan flitsend. Het zicht wordt je ontnomen, het is een eind lopen. Tussen de menigte mensen schuiven we steeds dichterbij elkaar aan, honden kruipen angstig weg en de kinderen piepen benauwd. We wachten tot al het geweld na ruim twee uur tot bedaren komt. De kampbeheerder geeft het sein terug te gaan. Er loopt een watergeul onder het tentzeil door, dit pad wordt meteen verlegd. De volgende morgen bekijken we de ravage: bomen omgewaaid en boomtakken afgebroken, het pad staat blank. De brandweer heeft het druk met pompen en zagen. Het tentzeil van de aanbouw wordt in de wind gehangen en wij maken ons klaar en wachten op Kerry Campbell die ons op komt halen om vogels te bekijken. <

Chris van Dam, wordt vervolgd

sel

De

De Goudparkiet

deel 2

Guaruba guarouba
(Gmelin, 1788)

De Goudparkiet is misschien wel één van de meest tot de verbeelding sprekende vogels die men in de avicultuur kan tegenkomen. In dit tweede deel wordt de kweek besproken.

Tekst en foto's: J.M. VERKADE

Foto H.Branje;

Kweek met de Goudparkiet

Goudparkieten staan niet echt bekend als eenvoudige vogels om mee te kweken. Mijn ervaring is dat je geduld moet hebben. Deze vogels zijn normaal gezien met een jaar of drie á vier broedrijp. Er zijn gevallen bekend van tweejarige vogels die al gaan broeden maar er zijn nog meer gevallen bekend van vogels die pas jaren later voor het eerst gaan broeden of zelfs nooit voor nageslacht zullen zorgen. Zoals bij de meeste vogels kan je deze het beste koppelen wanneer de vogels nog niet broedrijp zijn, ideaal is wanneer deze elkaar in een kolonie uit kunnen zoeken maar deze luxe zullen niet veel kwekers hebben. Eenmaal een koppel samengesteld zullen deze snel onafscheidelijk zijn. Slapen, eten, spelen, badderen, bijna alles doen ze bijna samen.

Zodra Goudparkieten in broedconditie komen verandert hun gedrag aanzienlijk. Ze worden temperamentvoller en waakser. Dit uit zich vooral door agressief gedrag richting de verzorger en vogels in naastgelegen volières en het regelmatig 'aanslaan' bij vreemd bezoek en potentiële gevaren (poezen, honden, roofvogels, etc). Dit is vaak ook het moment dat ze kunnen beginnen met plukken, hetgeen vaak weer goed komt ná de kweek. Dit is ook de periode waarin regelmatig (pogingen tot) paringen waargenomen kunnen worden. Dit gebeurt op de typische manier die bij de meeste Zuid-Amerikaanse parkieten wordt waargenomen. De man gaat naast de pop op de tak zitten waarbij de pop iets naar voren buigt, de man een poot op de rug van de pop zet en zijn geslachtsorgaan onder de staart van de pop aanbrengt. Ondertussen voert de

man de pop en slaat een vleugel over haar heen, waarbij veel kabaal wordt gemaakt. Dit is echter ook pas het moment waarop je kunt waarnemen of je een goed klikkend koppel hebt. Mannen of poppen kunnen zo hun best doen bij hun partner, maar als deze niet wil paren dan lukt het gewoon niet. Gevolg is uiteraard onbevruichte eieren of helemaal geen eieren. Je kunt dit een aantal jaren aankijken maar beter is om de pop of man proberen te ruilen voor een andere vogel. Opnieuw koppelen is geen probleem normaal gesproken, maar doe dit wel na het broedseizoen.

Binnen enkele weken na de eerste paringen wordt de pop zwaarder, haar onderbuik begint op te zwellen en goed zichtbaar is dat het eerste ei er aankomt. Beide vogels bevinden zich nu bijna continu in het broedblok. Het

kan best lang duren voor het eerste ei gelegd wordt. Wanneer dit is gelegd, dan volgen er vaak nog een aantal tot er in totaal vier tot zes eieren zijn. De eieren worden om de twee tot drie dagen gelegd; de pop begint vaak na het eerste of tweede ei met broeden. Na zo'n 23 tot 24 dagen komt het eerste ei uit, vaak hoor je dit aan het gepiep uit het blok. Nestcontrole is eigenlijk bijna niet mogelijk aangezien de pop het nest bijna niet verlaat en nestcontrole terwijl de pop in het blok zit wordt absoluut afgeraden. Ze kan hier erg agressief van worden en in het slechtste geval doodt ze hierbij haar jongen. De jongen worden geboren met wat gele donsveertjes en worden de eerste paar dagen gevoerd met een soort kropmelk. Deze gieten ze in de brede ondersnavel hetgeen erg kenmerkend is voor de jonge Goudparkieten en vergelijkbaar is

met bijvoorbeeld de Kraagpapegaaien. Wat de exacte samenstelling is van deze kropmelk is mij niet bekend maar feit is wel dat dit cruciaal is voor de jonge vogels en één van de redenen waarom handpfoek van net geboren jongen vaak niet goed afloopt. Na een paar dagen zie je dat het aandeel vast voer in de krop toeneemt. Bijzonder hierbij is dat in een nest zowel pasgeboren jongen als jongen van meer dan twee weken oud aanwezig zijn waarbij de jongste vogels de kropmelk gevoerd krijgen en de oudere jongen vooral zaden.

Goudparkieten staan bekend als slechte ouders, jongen worden slecht gevoerd of niet gevoerd. Dit betreft met name de eerste paar weken. Als ze deze eenmaal door zijn gaat het meestal wel goed. Ik zorg dat de eerste weken zeer veel verschillende soorten kleinere zaden aan-

wezig zijn, ik merk dan goed wat er wél en wat er níét wordt opgenomen. Ik heb goede ervaringen met hennepzaden en rozebottelzaden. Deze geef ik het hele jaar door als bijvoer en zodra er jongen zijn geef ik dit in onbeperkte hoeveelheid. Dit wordt zeer goed gevoerd. Ook zorg ik dat er altijd lorinectar beschikbaar is wat ook aan de jongen wordt gevoerd. Tenslotte wordt de hoeveelheid eivoer opgevoerd wat ook goed wordt gegeten. Zorg er wel voor dat alles vers is want kropverzuring komt regelmatig voor. Zodra alle eieren zijn uitgekomen gaan de ouders wat vaker uit het blok. Dit is ook de kans om te kijken of alles naar wens verloopt. Wanneer er slecht wordt gevoerd kan er voor worden gekozen om pleegouders te zoeken of op handpfoek over te gaan. Uiteraard is dit niet wenselijk en moet dit alleen bij hoge nood worden gedaan. Doorgaans

Jonge vogel, één dag oud

Jonge vogels, 27 en 30 dagen oud

Jonge vogels, 46 en 49 dagen oud

Jonge vogels, één en vier dagen oud

Jonge vogels, 32 en 35 dagen oud

Jonge vogels, 58 en 61 dagen oud

Jonge vogels, 23 en 26 dagen oud

Jonge vogels, 46 en 49 dagen oud

Kopstudie, foto H.Branje

Volwassen vogel, foto H.Branje

- › vindt er één broedsel per jaar plaats maar wanneer dit al vroeg in het jaar is dan kan er nog een tweede broedsel volgen.

Ringen

Ringen moet gebeuren met de vastgestelde maat van 10 mm. Gebruik hierbij de zogenaamde CITES-ringen want anders kan het gebeuren dat de benodigde CITES papieren niet

worden verstrekt of in het ergste geval de vogels in beslag worden genomen. Ringen kan meestal tussen de vijftien en twintig dagen; bij de meeste vogels is het moment van het open gaan van de ogen het moment om te ringen maar dat is bij Goudparkieten te vroeg. Het duurt redelijk lang tot de vogels goed in de veren zitten, tot wel 50 dagen. Dit is het perfecte moment om wat veren te trekken voor een DNA-analyse. Na circa 60-65 dagen vliegen de jongen uit waarbij ze de eerste paar dagen vooral vlak bij het broedblok blijven. De vogels eten, drie tot vier weken na het uitvliegen zelfstandig, maar worden nog weken lang doorgevoerd door beide ouders. Het is dus ook zaak om de jongen niet te snel weg te halen omdat ze nog bijgevoerd worden en veel leren. Ze slapen ook nog steeds met z'n allen in het blok. Na vier maanden kunnen de jongen veilig worden weggehaald. Ze kunnen echter ook prima bij de ouders blijven en zullen een eventueel nest van het jaar daarop niet verstoren. Zodra de jongen broedrijp worden zullen de ouders dit kenbaar maken door achter ze aan te gaan jagen. Dit is dus het uiterste moment om ze weg te vangen.

Eindconclusie

Goudparkieten zijn zowel qua uiterlijk als gedrag zeer mooie en interessante vogels. Gezien de hoge aanschafprijs en het feit dat het niet de meest eenvoudige kweekvogels zijn, zullen het vooral de ervaren vogelkwekers zijn die dit aandurven. Wanneer je deze vogels echter in de collectie hebt zitten en zelfs jongen op stok krijgt dan zal de voldoening zeer groot zijn!

Literatuur

Bij het opstellen van dit artikel is gebruik gemaakt van informatie van onder andere de volgende naslagwerken:
-Aratinga's (Herman Kremer), november 1989
-Parrots of the World (Joseph M. Forshaw), 2010

Daarnaast is gebruik gemaakt van informatie beschikbaar via de volgende websites:

-www.goldenconure.org
-www.IUCNredlist.org
-www.nbv.nl/download/ringen/brochure_over_ringen.pdf

CITES

Zoals aangegeven valt de Goudparkiet onder Appendix I van CITES waardoor vrije handel, ook binnen Europa, niet zonder meer is toegestaan. CITES betekent: Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (Overeenkomst voor Internationale handel in bedreigde dieren en planten). Binnen de EG zijn de verdragen vastgelegd in de CITES-basisverordening en de uitvoeringsverordening. In Nederland kennen wij de Flora-en Faunawet, die ook verwijst naar de CITES-bepalingen. Verzamelen, handelen, vervoeren of bezitten van beschermde planten en dieren (dus ook vogels) is in principe verboden. Maar er zijn uitzonderingen op de regel bijvoorbeeld in gevangenschap geboren vogels.

Handel is in veel gevallen toegestaan, zij het dat de handelaar dan wel moet beschikken over een certificaat. CITES beschermt alleen vogels waarin internationaal wordt gehandeld en die (mogelijk) met uitsterven worden bedreigd. Veel vogels vallen dus niet onder CITES en kunnen vrij worden verhandeld. Het CITES-verdrag is bedoeld om de soortenrijkdom die er nu is, ook voor de toekomst te bewaren. Bij CITES zijn 174 landen aangesloten. Het internationale

CITES-verdrag heeft drie bijlagen. In bijlage I staan de direct met uitsterven bedreigde vogels, internationale handel is verboden; in deze bijlage staat ook de Goudparkiet vermeld. Voor deze vogels is een CITES-document noodzakelijk. Op dit document worden de soortnaam, het geslacht, de geboortedatum, uiteraard de gegevens van de ring vermeld. Dit document, noem het maar een paspoort, dient altijd bij de vogel te blijven. Houders van CITES- A vogels dienen een register (administratie) bij te houden, waarin onder andere het nummer van het CITES-document, soortnaam, datum aankoop, datum verkoop, jonge vogels en datum van overlijden wordt genoteerd.

Nakweek van deze CITES A vogels dient geringd te zijn met een erkende ring met een vastgestelde diameter (10 mm voor de Goudparkiet). Voor nakweek is een CITES document nodig bij overdracht aan een ander. Vraag daarom eerst het CITES -document aan en draag daarna over. In de administratie moet worden vermeld aan wie de vogels is verkocht.

CITES-documenten kunnen worden aangevraagd op de website van RVO (<https://mijn.rvo.nl/cites-soorten-in-nederland-en-de-eu>).

De functie van de rui bij volwassen vogels is het vervangen van 'oude, versleten en/of gebroken veren door splinternieuwe'. Veren zijn namelijk voortdurend onderhevig aan slijtage. Bij jonge vogels wordt het nestkleed vervangen door het jeugdkleed.

Tekst en foto's: HENK BRANJE

Ruien volgens patronen

De rui volgt bepaalde patronen waarbij de vogel nooit liet vliegvermogen mag verliezen. Bij de meeste zangvogels ruien de vliegeveren in een bepaalde volgorde; de staartveren vallen paarsgewijs uit van het midden naar buiten toe. Vaak begint de rui bij de grote vleugel- en staartpennen en wordt daarna gevolgd door het uitvallen van de borst- en buikveren. Het laatst ruien de kopveertjes.

Veel watervogels (eenden, ganzen, zwanen en dergelijke) verliezen hun vliegeveren in één keer, zodat ze wekenlang niet in staat zijn om te vliegen. Ze houden zich dan schuil in moerasachtige gebieden waar voldoende voedsel te vinden is. In de tropen is de rui niet aan een bepaald seizoen gebonden; in een gematigd klimaat, zoals in Nederland, vindt de rui meestal plaats ná het broedseizoen.

Veren bestaan voor meer dan 80% uit eiwitten. Het is dan ook logisch dat de vogels tijdens de ruiperiode moeten kunnen beschikken over extra eiwitten welke via de voeding verstrekt moeten worden. Dit extra eiwit kan tijdens de ruiperiode heel goed via kracht/eivoer verstrekt worden.

De rui vormt een vrij zware belasting voor het vogellichaam. Voor de aanmaak van de nieuwe veren is namelijk veel energie nodig en, uiteraard, bouw-

stoffen. Bij alle stofwisselingsprocessen die bij de rui betrokken zijn, heeft het lichaam allerlei vitamines en sporenelementen nodig om een en ander goed te laten verlopen. De behoefte aan deze nutriënten is tijdens de rui eveneens verhoogd.

Daglengte, hormonale invloeden en veranderingen in de voortplantingsorganen schijnen het optreden van de rui te beïnvloeden.

De lengte van de rui is erg afhankelijk van de soort vogel en zijn leefwijze. Vogels die ver weg trekken, zoals de zwartkop, hebben na het broedseizoen slechts weinig tijd om een nieuw pakje aan te passen. De zwartkop bezorgt zichzelf een nieuw pakje in zo'n 35 dagen tijd! Vogels die niet weg trekken hebben meer 'tijd'; een goudvink doet zo'n 85 dagen over de rui.

Problemen bij de rui

In de natuur ruien de meeste papegaaiachtigen twee keer per jaar. In avicultuur kan het patroon van de rui door een aantal factoren beïnvloed worden, zoals een lage luchtvochtigheid en het voedseldieet. Het binnenshuis relatief warm en droog huisvesten stimuleert het blijven wisselen van veren. Vogels die regelmatig besproeid worden en vogels die buitenshuis gehouden worden hebben meestal een veel betere conditie van de bevedering dan vogels die onder droge omstandigheden gehouden en gehuisvest worden.

Spreeuw met een perfect verenpak

Tekorten aan vitamines en mineralen hebben invloed op de kwaliteit van het verenpak en het rui patroon door het jaar heen. Bij een tekort aan aminozuren (uit het eiwit) verloopt de rui slecht; de ontwikkeling van nieuwe veren vindt vertraagd plaats of geheel niet. Nieuw gevormde veren kunnen gemakkelijk afbreken. Het ruien irriteert de vogel, hetgeen tot uiting komt in het veelvuldig verzorgen van het verenpak. Een te lange belichting kan het niet goed doorruien tot gevolg hebben.

Jonge Gouldamadines zijn tijdens de eerste rui erg gevoelig voor allerlei invloeden van buitenaf. Worden de ruiende vogels in een ander verblijf geplaatst, dan stopt de rui vaak in één keer. De vogels tonen dan een gedeelte van het zeer kleurrijke groen-geel-paars-zwart, terwijl de rest nog blijft steken in het jeugdkleed. Sommige vogels in het verblijf ruien goed door, terwijl een aantal stil valt. <

De

osel

BONDSMEDELINGEN JULI 2018

VAN DE KEURMEESTERSVERENIGING

TROPISCHE VOGELS EN PARKIETEN

D. Draaijer uit Deventer heeft een mobiel nummer : 06 19064755 en een nieuw e-mail adres: draaijerdick@gmail.com
K. Dijkink uit Emmen is geen COM keurmeester meer.

Kleur en Postuurkanaries

C. Mallens uit Nijmegen heeft een nieuw mobiele nummer : 06-27488869

DISTRICT OVERIJSEL

Tijdens de contactavond van "De Goudvink" (W40) kreeg H.A.M. Hendriks (bestuurslid/materialencommissaris) de bondsspeld voor zijn 50-jarig lidmaatschap van de NBvV uitgereikt door Jan van Duuren, afgevaardigde van het district Overijssel. Herman is een man die altijd klaar staat voor de vereniging en wij hopen nog lang van zijn diensten, kennis en inzet gebruik te mogen maken.

DISTRICT DRENTHÉ

Tijdens de laatste voorjaarsvergadering werd definitief bekend gemaakt dat voorzitter Jantinus Mulder en secretaris Harm de Roo afscheid namen als bestuurders van het District Drenthe. Jantinus was 8 jaar voorzitter en Harm

12 jaar secretaris. Ondanks diverse tegenslagen in een tijd van steeds minder leden en verenigingen hebben beide heren er aan meegewerkt om een goede organisatie neer te zetten bij zowel het District Drenthe als de Districtsshow van Drenthe. 2e Voorzitter Gerrit Bos haalde beide heren terecht naar voren om voor een volle zaal in het zonnetje gezet te worden. Beiden werden bedankt voor hun enorme inzet, namens alle leden van Drenthe en ook namens NBvV. Daarnaast werden ze gehuldigd als Ereid van NBvV District Drenthe. Natuurlijk hadden de heren er wel voor gezorgd dat er opvolgers konden worden gekozen. Tijdens deze avond werden Matthijs Slagter (voorz.) en Mettinus Doldersum (secr.) als opvolgers gekozen door de leden van Drenthe.

DISTRICT LIMBURG

Op de voorjaarsvergadering van het District Limburg heeft Martien Snellings uit handen van Sjaak van Bennekom

de Speld van Bijzondere Waardering ontvangen. Dit omdat hij onafgebroken meer dan 25 jaar bestuurder is geweest van diverse afdelingen en organisaties binnen de NBvV. Daarbij nog zijn vele jaren keurmeester van de NBvV en COM keurmeester en hier en daar gespreksleider van gespreksgroepen. Dit maakt bij elkaar deze speld voor Martien meer dan verdiend.

DISTRICT NOORD-BRABANT OOST

Jubilarissen Vogelvereniging Beuningen (544): v.l.n.r. Dhr. P. Verkuijlen (voorzitter district), Nico Theunissen (50 jr.), Gus Tang (50 jr.), Hans Stevens (60 jr.), Tony Graveth (60 jr.), Jo van Wijk (50 jr.), Gradje Willems (50 jr.) en Ton van Baaren (voorzitter Fauna Beuningen). Deze mensen zijn gehuldigd tijdens de laatste tentoonstelling.

DISTRICT UTRECHT

Tijdens de bingoavond van Kleur en Zang te IJsselstein werden maar liefst zeven jubilarissen gehuldigd, waaronder een 60 jaar lid en drie 50 jaar lid. Alle jubilarissen werden door de voorzitter van de vereniging, Herman de Jong, op passende wijze in het zonnetje gezet en voorzien van de speld. V.l.n.r.: Eef de Lang (50 jaar), Rob Hazendonk (25 jaar), Jaap van Rhenen (50 jaar), Berend Krans (25 jaar), Cees Westland (60 jaar), Herman Mastwijk (40 jaar) en Bert Swanink (50 jaar). Afwezig waren Ton van Hattum (50 jaar) en Wim van Rooy (25 jaar).

JUBILARISSEN 25 JAAR:

F. van der Schaaf, afd. Dordrecht (D05); H. Hooftman, afd. Arnhem (A09); R. Hazendonk, B. Krans en W. van Rooy, afd. IJsselstein (Y01).

JUBILARISSEN 40 JAAR:

H. Tolenaar, afd. Dordrecht (D05); H. Mastwijk, afd. IJsselstein (Y01).

JUBILARISSEN 50 JAAR:

P. de Koning en A.A. Wepster, afd. Dordrecht (D05); H.A.M. Hendriks, afd. Westenholtte (W40); T. van Hattum, E. de Lang, J. van Rhenen en B. Swanink, afd. IJsselstein (Y01).

JUBILARISSEN 60 JAAR:

C. Westland, afd. IJsselstein (Y01).

OVERLEDENEN

R. Folman uit Almere was secretaris van V.V. "De Roerdomp", afd. Zeewolde (Z13); P.H.G. Sthijns uit Maastricht was voorzitter van V.V. "De Mergelland", afd. Margraten (421).

P.J.B. Ceelen, Heeze (H51); J.J. Bijma, Ezinge (W10); K. Bakker, Surhuizum (S32); Th. van de Haterd, Herpen (V13); A.G.J. Stoffelsen, Nieuwegein

(V21); R.H.M. Folman (Z13); H.H. Veldstra, Dronten (S44); Th. Lentjes, Sliedrecht (S05); A. J. Klaren, Heusden (H74); W. G. Weenink, Leiden (L07); A.M. Steevens, 's-Hertogenbosch (B13).

Wij wensen alle nabestaanden veel sterkte bij het verwerken van hun verlies.

ERELEDEN

L.M.G. Bertina, C. van Elven, H. de Geus, R. Grefhorst, J. Heesakkers, H.P.G.M. van Hout, J.A.M. Kerkhof, P.J.F. Klören, T.J. Koenen, C.G. Maandag, H. Marinus, Mr. H.J.M. Stienen, P. Stijnen, H.K. v.d. Wal, C.W. Westland, W. Zijlstra.

LEDEN VAN VERDIENSTE

J. v/d Beek, E.B.A. Berns, T. Bielderma, K. Bink, B. Bosch, H. Branje, A. Castermans, R. van Dijk, A. Gort, K. Haisma, B.A.M. Horsting, A.J. Houtkooper, H.F.M. Jansen, J.M.C. van Kempen, G. Koenderink, J. Kreijveld, C.H.M. van der Linden, H.W.J. v/d Linden, C. van Lunteren, A. Mertens, A.P.F. van Niel, P. Ooljen, C. van Oosterhout, J. Perdon, H. van Seggelen, R. Steenbakkers, P. Stijhs, H. Suichies, W.A. Tolman, P. v.d. Tuin, J. Wijnhoven, H. Wouwenaar, K. Zegelaa.

DE BONDSRAAD IS ALS VOLGT SAMENGESTELD**Hoofdbestuur**

Voorzitter: Klaas Snijder, tel. 0513-416610,

E-mail: k.snijder@home.nl

2e voorzitter: Albert Zomer, tel. 0546-456146,

E-mail: zomer66@zonnet.nl

Secretaris: Onno Bijlsma, tel. 055-3232390, E-mail: o.bijlsma@planet.nl

Penningmeester: Dirk Verburg, tel. 0113-502676,

E-mail: cn.vogel@zeelandnet.nl

Commissaris: Sjoerd Munniksma, tel. 072-5710076,

E-mail: s.munniksma@outlook.com

Lid: Sjaak van Bennekom, tel. 035-6562027,

E-mail: j.jvanbennekom@hetnet.nl

Districtsvoorzitters

Groningen: Wiebe Zijlstra, tel. 0596-622451,

E-mail: w.zijlstra@telfort.nl

Friesland: Sicco Veenstra, tel.: 0515-573722/0654351180,

E-mail: siccoveenstra@hotmail.com

Drenthe: Jantinus Mulder, tel. 0591-513166,

E-mail: jtmulder@hotmail.com

Overijssel: Harry Oude Vrielink,

tel.: 0546-622818, E-mail: Yurley2@kpnmail.nl

Gelderland: Wim Theloozen, tel. 0481-375789,

E-mail: wim.theloozen@gmail.com

Utrecht: P.G. Windhouwer, tel. 033-4620173,

E-mail: piet.mary@ziggo.nl

Noord Holland: Ruud Kok, tel. 06-20302122,

E-mail: ruudkok18@gmail.com

Zuid Holland: Piet Hagenaars, tel. 06-10474218,

E-mail: Piethagenaars@outlook.com

Zeeland: Leo Quist, tel.: 0166-652150, E-mail:

leoquist@zeelandnet.nl

West Noord-Brabant: Jack Burm, tel.: 06-22698301,

E-mail: j.burm1.1@kpnmail.nl

Oost Noord-Brabant: Peter Verkuijlen,

tel.: 073-5324778, E-mail: pverkuij@xs4all.nl

Limburg: Jan Geenen, tel.: 046-4420263,

E-mail: j.geenen@home.nl

Voorzitter keurmeestersvereniging

Willem Smit, tel. 06-13782511,

E-mail: wsmmit63@icloud.com

Voorzitter vereniging speciaalclubs

L. Wooning, tel. 0182-385921, E-mail: Fr.wooning@live.nl

Geelieve correspondentie voor hoofdbestuur en bondsraad naar het bondsbureau te zenden.

VERTROUWENSPERSOON

Jan Perdon, tel. 06-53256215,

E-mail: pdteh@home.nl

BONDSBUREAU

Bezoekadres: Aletta Jacobsstraat 4, 4623 ZB Bergen op Zoom.

Postadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.

Telefoon: 0164-235007

E-mail: info@nbv.nl

Internet: www.nbv.nl

Het bondsbureau is op werkdagen geopend van 8.30

tot 12.00 en van 13.00 tot 16.30 uur.

SECRETARIAAT KEURMEESTERSVERENIGING

Hans de Boer, Kraatsweg 40, 6712 DC. Eds, tel. 06-

42812029, E-mail: secretariaatkmv@gmail.com

TECHNISCHE COMMISSIES**Kleur- en postuurkanaries**

Rein Grefhorst, Warenargaarde 814, 7329 GS

Apeldoorn, tel. 055-5414227,

E-mail: r.grefhorst@planet.nl

Tropische vogels en Parkieten

André Gerritsen, Rijnstraat 19, 4031 KK Ingen,

tel. 0344-601892, E-mail: a.gerritsen274@upcmail.nl

Zang

Voorzitter: E. Buizer, Suze Groeneweg-erf 430,

3315 XL Dordrecht, tel. 06-36208353,

E-mail: e-buizer@hotmail.com

HEEFT U VRAGEN OVER VOGELS?**STEL ZE AAN ONDERSTAANDE SPECIALISTEN:**

Harzers en waterslagers: Joop Aelbrecht, Eufraat 3,

1186 JJ Amstelveen, E-mail: Aelbrecht@ziggo.nl

Timbrado's: Harry Smit, Weegbree 11, 3434 ER

Nieuwegein, tel. 030-6062046,

E-mail: harrysmit44@hotmail.com

Kleurkanaries: Gerard Verhaegen, Schaapmanlaan 9,

4641 BX Ossendrecht, tel. 0164-674433,

E-mail: gerardverhaegen@ziggo.nl

Postuurkanaries: Theo Minten, Mr. Beumerstraat 44,

5986 CE Beringe, tel. 077-3076039

E-mail: thm.minten@home.nl

Europese cultuurvogels en hun bastaarden:

Piet de Dreu, Buys Ballotstraat 7, 4462 AM Goes,

E-mail: dreupit@kpnmail.nl

Grasparkieten: Jan Bouwmeester, Dahliafeld 1, 2914 CA

Nieuwerkerk a/d IJssel, E-mail: jfbouwmeester@hotmail.com

Grote parkieten en agaporniden: Rien Steenbakkers,

Dr. Boutkanstraat 1, 5473 AK Heeswijk Dinther,

E-mail: riensteenbakkers@home.nl

Zebravinken, Japanse meeuwen en hun bastaarden:

Francis Kriesels, Bilderdijkstraat 18, 3202 AE,

Spijkernisse, E-mail francis.kriesels@xs4al.nl

Tropische vogels en hun bastaarden, duiven en

kwartels: Pieter van den Hooven, Violonweg 8, 8042 AR

Zwolle, E-mail: pieter.hooven@gmail.com

Vruchten- en insectenetters: Fick van Groningen, tel. 06-34200301, E-mail: rickvgroningen@hotmail.com

Bij vragen over artikelen in Onze Vogels kunt u informeren via de redactie of het bondsbureau.

SPECIAALCLUBS

Voor de liefhebbers van vrijwel elke vogelsoort kent de NBvV een speciaalclub. Het lidmaatschap van de speciaalclubs is in principe voorbehouden aan hen die lid van de NBvV zijn. Onderstaand hun contactinformatie.

Verdere informatie kunt u vinden op onze website.

Speciaalclub Europese Cultuurvogels

T. de Boer: 06-13211143 / pomtiempom@hotmail.com

Parkieten Speciaalclub

Frans Broeren: 0165-327156 /

secretaris@parkietenspecialclub.nl

Insecten- en Vruchtenetende Vogels

Sytse Andringa: 06-20740012 /

secretaris@vogelspecialclub.nl

Japanse meeuwen en overige Lonchura's

H.J. Koelewijn: 033-2983548 /

secretariaat@jmc-lonchura.nl

Natuurbroed Gouldamadine

Dhr. M. Eijmbergs: 06-51182451 / secretaris@sngn.nl

Vorm- en postuurkanaries

G.K.M. Schruppf: 0299-648727 / g.schrumpf@upcmail.nl

Speciaalclub Postuurkanaries

A. Wijdemans: 06-46617558 of 013-5902933 / info@anpv.com

Nederlandse Zebravinken Club

Eric Kuijpers: 073-5210343 /

ledenadmin@nederlandsezebravinkenclub.nl

Afrikaanse Prachtvinken

Peter Bredenbeek: 0172-443163 / info@scapnl.com

Speciaalclub Australische Prachtvinken & Papegaai Amadines

Simon Branderhorst: secretaris@prachtvinken.nl

Werkgroep Amerikaanse Sijzen

Dhr. B. Prins: 06-54226003 / a.prins.bp@gmail.com

Nederlandse Kleurkanarie Club

Marga van Eerden: 010-4834226 /

nkc-ledenservice@hetnet.nl

Speciaalclub Kleurkanaries

J. v. Bennekom: 035-6562027 /

voorzitter@specialclubkleur.nl

Speciaalclub Zangkanaries NZHU

T.C. Diepenhorst: 071-4015840 /

t.diepenhorst@kpnmail.nl

Speciaalclub L.S.H. Harzers

B. Rhee: 0546-825987 / rhee1234@hetnet.nl

Speciaalclub Waterslagers "De Nachtegaal"

J.J. de Bruine: 0527-688488 / jandebruise@me.com

Speciaalclub Kleurkanarie Noord-Nederland

Erik Hulsman: 0516-520013 /

bestuur@specialclubkleurkanarie.nl

Nederlandse Speciaalclub Mozaïek Kanaries

H.H.J.S. van der Kolk: 06-50256912 /

http://nederlandse-specialclub-mozaiek-kanaries.nl

Spanish Timbrado Society

Matthew Sprangers: 06-12887765 /

timbradosociety@gmail.com

Juli

Zebravink in Blackface- Topaas-Bruin

Een niet alledaagse combinatie kleurslag. En zeker niet de gemakkelijkste om als ideaalbeeld op de TT te brengen. De topaasfactor zorgt voor een lichtelijke reductie van de zwarte tekening. Nauwelijks zichtbaar in de grijsserie, maar in de bruinserie wel goed zichtbaar. Vragen we in de grijsserie nog een vrijwel zwarte tekening, in de bruinserie is een lichter bruine tekening onvermijdelijk. Blackface in combinatie met factoren die de zwarte tekening reduceren geeft meteen een sterke reductie van de zwarte blackface kenmerken. Al vrij snel zijn de blackface kenmerken weinig sprekend meer, temeer omdat de uitlopende blackface tekening sterker lijkt te worden gereduceerd dan de basistekening. Bij deze kleurslag is meestal

de reductie van "face" en uitlopende borstband zover gereduceerd dat het soms gewoon moeilijk wordt de blackface hierin te herkennen.

Tijdens "Vogel 2017" konden we deze Blackface-Topaas-Bruine als gunstige uitzondering van deze combinatie bewonderen. Een vogel van een goed type en conditie, wat een eerste vereiste is op de show. Hoewel topazen vaak wat minder van formaat en type zijn, voldeed deze vogel ruimschoots aan de minimum eisen.

Positief aan de black-face tekening is de kleurdiepte van de "face", slechts minimaal lichter dan oog- en snavelstreep. Ook de uitloop van borstband op de buik is misschien ietsje lichter, maar

loopt wel prima uit tot voorbij de pootplant. Het enigste black-face foutje: de stiptekening van de flanken zou wat beter kunnen.

De kop-, rug- en vleugeldekkeur zijn prima egaal, maar zou wat mij betreft iets dieper en wat warmer van tint mogen. Maar mogelijk is hier de black-face factor debet aan; ook bij andere black-face kleuren zien we vrijwel altijd een wat hardere kleur van kop en rugvleugeldek.

Al met al een fraaie vertegenwoordiger van deze kleurcombinatie.

P.v.d.Hooven

sel

De /